БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 39 (4138)
16 ФЕВРАЛЬ, 1980 й.
ШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

19 АПРЕЛЬ—КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

Якдиллик билан

Умумхалқ ҳашарида республика гўшт ва сут саноати министрлигига қарашли хўжалик ҳисобидаги автобаза коллективи ҳам якдиллик билан қатнашади. Улар шанбаликни зарбдор меҳнат кунига айлантиришга аҳд қилишди. Шу куни автобазанинг 280 шофёри ўнлаб тонна юкни белгиланган манзилга элтиб беради. Ремонтчи-слесарлар, идора ходимлари ва бошқа хизматчилар эса корхона территориясини ҳамда дам олиш зонасини тозалаб, тартибга келтирадилар.

Автобаза меҳнатчилари ўнинчи беш йиллик фондига 600 сўм ўтказишга аҳд қилишди.

Пиллакашлар аҳди

Тошкент тажриба пиллакашлик фабрикасининг аҳил коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилини меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришган ҳолда якунлади. Йиллик план 19 декабрдаёқ бажарилиб, пландан ташқари 500 килограмм юқори сифатли ипак тўқимачиларга жўнатишди.

— Коллективимиз, —дейди фабрика бошланғич партия ташкилотининг секретари Д. Бекташева, — якунловчи йил план ва мажбуриятларини муддатидан олдин бажаришга, халқ хўжалиги учун қимматбаҳо хом ашё етказиб бериш учун бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўпроқ ва сифатлироқ ишлашга аҳд қилган.

Фабриканинг 80 ишчиси ўзларининг шахсий беш йиллик план ва мажбуриятларини ошириб бажариб, ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод Машкура Рисқиева эса 1982 йилнинг февраль ойи учун маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Ўзаро меҳнат беллашувида коммунистик меҳнат зарбдорлари Орзу Муталова, Насиба Аҳмедова, Заҳро Турғунова ва Наима Тожиевалар бошқараётган бригада аъзолари кунлик ўсишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Доҳиймиз В. И. Лениннинг таваллудининг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга аҳд қилган фабрика азаматлари 19 апрелда бўладиган меҳнат байрамига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Шу куни фабриканинг 450 ишчиси ўз дастгоҳлари ёнида меҳнат қилади. Пландаги 105 килограмм ўрнига 130 килограмм сифатли ипак ўралади. Бу 11200 сўм демакдир. Бундан 1200 сўми беш йиллик фондига ўтказилади.

Фабриканинг инженер ва техник ходимлари эса 500 туп дарахт, 100 туп атир гул, 500 тадан ортиқ яшил тўсиқ ўтказишиб, фабрика территориясини чиқиндилардан тозалайдилар.

Бажарадиган иш планлари аниқ, режалари қатъий бўлган фабрика коллективи коммунистик шанбаликни зўр уюшқоқлик билан ўтказади ва ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили планларини ошириб бажариш учун ҳамма имкониятлардан унумли фойдаланади.

И. УСМОНОВ.

Павел Иванович Пановнинг «Главсредазирсовхозстрой»нинг ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюросида меҳнат қилаётганига 21 йилдан ошди. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси меҳнат жабҳасида ҳам ўрнак бўлмоқда. 6-разрядли токарь-универсал энг масъулиятли топшириқларни ўз вақтида, сифатли адо этади. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олишга аҳд қилган Павел Иванович смена нормасини мунтазам 130—140 процент адо этмоқда.

СУРАТДА: П. И. Панов.

С. Строгий фотоси.

24 февраль — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Мароқли учрашув

Киров районидаги 143-мактабнинг катта залига педагоглар, 1-Кисловодск маҳалласида истиқомат қилувчи кекса ота-она ва биринчи марта сайловларда қатнашувчи ўспирин йигит-қизлар тўпландилар. Бу сайловолди йиғилиши Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодлар — «Малика» трикотаж бирлашмаси ишчиси Т. Молева, Киров район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Рогов, Охунбобоев номидаги медицина ўқув юрти директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари А. Мирхўжаев, Киров район молия бўлимининг мудири А. Нурмуҳамедов ўртоқлар билан учрашувга бағишланган эди. Депутатликка номзодларнинг ишончли вакиллари О. Зайниддинов, Р. Девитаев, В. Черкашин, М. Бродский, Л. Раҳматиллаев ўртоқлар депутатликка номзод ўртоқларнинг таржимаи ҳоллари ва меҳнат фаолиятлари ҳақида муфассал сўзлаб бердилар.

Масалан, Б. Чирков районидаги автоколоннанинг иккинчи автоотрядида бригада бошлиғи бўлиб ишлайди. Бу бригадада ишлар яхши йўлга қўйилган бўлиб, ойлик планларини мунтазам равишда 110 процент ва ундан ҳам орттириб адо этиб келмоқда. Бригада беш йиллик планни В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бажариш мақсадида янги социалистик мажбурият олиб ишламоқда. Б. Чирковнинг ўзи ҳозир 1980 йил июль ойи ҳисобига ишлаётир.

«Малика» трикотаж бирлашмасининг тўқувчиси Т. Молева ғайрат ва шижоат билан ишлаб, ўз планини 120—125 процент қилиб бажариб, юксак меҳнат унумдорлигини қўлга киритмоқда. У икки беш йиллик планни бир беш йилликда бажариш мажбуриятини олган. Ўз зиммасидаги 8 йиллик планни 1979 йил 11 сентябрда адо этди. Меҳнатда эришган муваффақиятлари учун Т. Молева Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. У «Коммунистик меҳнат зарбдори» унвонига ҳам эгадир.

9-сайлов участкасида ўтган йиғилишда 143-мактаб ўқитувчиси М. Шораҳмедова, маҳалла активларидан С. Шоҳакимов, И. Файзиев, Н. Зуфаров, М. Шораҳмедова, И. Нажимхўжаев ва бошқа сайловчи ўртоқлар ҳам гапирдилар. Нотиқлар Киров районида амалга оширилаётган катта ишлар ҳақида гапириб, депутатларга ободончилик, маданий-оқартув, савдо-сотиқ ва бошқа ишларни яхшилаш, жумладан, бир неча ўн минг аҳоли яшаётган ишчилар шаҳарчасида йирик озиқ-овқат ва газмол моллари магазини, ҳаммом қуришни планлаштириш, маҳалла клуб-чойхонасини кенгайтириш, болалар поликлиникаси, ветеранлар хонаси ҳамда Улуғ Ватан урушида қаҳрамонона ҳалок бўлганларга ёдгорлик монументи ўрнатиш, маҳаллани кўкаламзорлаштириш ишларини яхшилаш учун ариқларга сув келтириш бўйича наказлар бердилар.

Н. ТИЛЛАЕВА.

Агитпунктда суҳбат

Чилонзор районидаги Юнус Ражабий номли республика музика педагогика билим юрти қошидаги 24-сайлов участкаси агитпункти доимо сайловчилар билан гавжум. Сайловчилар агитпунктда Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга доир шиорлар, плакатлар, доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган стенд, схема ва диаграммалар, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Қўриқ», «Тикланиш», «Кичик ер» асарлари, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми ҳамда КПСС XXV съезди материаллари, шунингдек агитаторларнинг иш планлари, сайловчилар ўртасида олиб бориладиган тадбирлар плани билан танишишлари мумкин.

— Агитпунктга 80 дан ортиқ агитатор бирлашган, — деди агитпункт мудири, билим юрти директори С. Исроилов. — Агитатор ва сиёсий ахборотчиларимиз социалистик демократиянинг устунлик принципиалларини сайловчиларга тушунтирмоқдалар. Агитаторлардан В. Спицин, Г. Вязигина, С. Амирзадов, Л. Худойберганов, Қ. Ҳакимовлар «Совет сайлов системаси — жаҳонда энг демократик сайлов системаси», «В. И. Ленин ғоялари амалда», «Совет гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари», «Қўриқ» асарида халқ жасорати» мавзуларида суҳбат ва лекцияларини мароқли ўтказдилар.

Агитаторлар ёш сайловчилар ўртасида турли суҳбатлар, тушунтириш ишлари олиб бориш билан бирга, гражданлар уруши, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорларининг учрашувларини ўтказишди. Бу ишларда педагог-агитаторлар билан бир қаторда билим юртининг «Ёш марксист» тўгараги аъзолари ҳам яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улар сайловчилар ўртасида В. И. Ленин, К. Маркс, Ф. Энгельснинг ҳаёти ва революцион фаолиятига доир, улар яратган ўлмас асарлар ҳақида қизиқарли суҳбатлар ўтказмоқдалар.

З. ШОКИРОВА.

Тошкентнинг якшанба куни

● СМЕНАДАН СЎНГ

Шахматчилар мусобақаси

Тошкент метро қурилиш тресті ишчи ва хизматчилари сменадан сўнг ва дам олиш кунлари шахмат-шашка клубига келишади. Эртага ҳам клуб гавжум бўлади.

«Халқлар дўстлиги» проспектидаги 2-уйда шахмат бўйича Тошкент метро қуриш тресті шахсий биринчилиги ўтказилмоқда. 30 январда бошланган ва 24 февралда тугалланадиган турнирда 14 нафар шахматчи иштирок этяпти. 2-тоннель отрядининг смена инженери А. Пўлатов, 3-қурилиш-монтаж бошқармасининг бетончиси В. Гальт ва материал-техника таъминоти идорасининг ишчиси Е. Шутов мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Спортнинг бу қадимий тури тошкентлик метросозлар ўртасида жуда оммавийлашган. Трестда спорт бўйича бешта мастерликка кандидат, олтита биринчи разрядли спортчи тайёрланган. Клубдаги учта болалар группасида 50 нафар ёш шахматчи шуғулланмоқда.

● КАТТАЛАРГА ҲАМ, БОЛАЛАРГА ҲАМ ҚИЗИҚАРЛИ

Ёш талантлар байрами

Бугун ва эртага Тошкентда анъанавий шаҳар Санъат байрами конкурси ўтказилади. Унда шаҳардаги 27 та музика мактабининг юздан зиёд тарбияланувчилари иштирок этишади. Турли концерт залларида ёш пианиночилар ва скрипкачилар, баянчилар, ўзбек миллий чолғу асбоблари, хор ва оркестрларнинг қатнашчилари ўз талантларини намойиш этишади.

Жюри состави Тошкент Давлат консерваторияси, Ҳамза номли музика билим юрти ўқитувчиларидан иборат.

Шаҳар «Санъат байрами» конкурсининг ғолиблари ва лауреатлари шу йилнинг март ойида Тошкентда ўтказиладиган республика талантларининг конкурсида иштирок этишади.

● РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИ ПАВИЛЬОНЛАРИДА

Жонажон ўлка бўйлаб саёҳат

Якшанба куни кўргазманинг янги «Капитал қурилиш ва бинокорлик материаллари» павильони дастлабки томошабинларни қабул қилади.

— Павильон бўлимларида, — ҳикоя қилади экскурсовод Ирина Ҳусанова, юзлаб стендлар, фотосуратлар, диаграммалар, хариталар, схемалар ва бошқа экспонатлар намойиш этилади. Бу материаллар республикамиз қурувчиларининг Совет ҳокимияти йилларида олиб борган ишлари ҳақида ҳикоя қилади.

Якшанба кунига экскурсоводлардан Эътибор Зокирова, Муяссар Маҳмудова ва бошқалар катта тайёргарлик кўришган. Улар қишлоқ хўжалиги, фан ва техника, саноат ҳамда кўргазманинг бошқа павильонлари хусусида мароқ билан сўзлаб беришади. Бу ерга ташриф буюрганлар Ўзбекистон меҳнаткашлари халқ хўжалигининг турли соҳаларида олиб бораётган фидокорона ишлар хусусидаги маълумотларга эга бўладилар.

● ТОҒЛАР ЧОРЛАЙДИ

Анъанага кўра Чимёнга

4 мингга яқин тошкентликлар якшанба кунни Чимён ёнбағрида ўтказишади. Бу ерда улар учун оммавий-маданий ва спорт тадбирлари ташкил этилган.

Бу сафар тоғ ён бағрида Октябрь ва Сергели районларининг меҳнаткашлари дам олишади.

6-темир-бетон буюмлари заводи, «Сервис» фирмасининг ишчи ва хизматчилари икки кун давомида «Сўқоқ» ва «Кумушкон» дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаришади. Янгиободдаги туристик базада 2-автокомбинат ва «Ташметрострой» 2-қурилиш-монтаж бошқармаси ишчилари дам олишади.

Чимёнда. В. Таран фотоси.

● ЭШИКЛАР ОЧИҚ

Ўйнаймиз ва куйлаймиз

Бугун ва эртага тонгдан оқшомга қадар тикувчилар Маданият саройида Ленин район бадиий ҳаваскорлари коллективларининг кўриги ўтказилади.

Халқ талантлари кўригининг программаси ранг-баранг. Ашулачилар ва музикачилар, хор ва рақс коллективлари, катталар ва кичкинтойлар бадиий ҳаваскорлик кўригида иштирок этишади. Шу куни Тошкент область комсомоли мукофоти лауреати «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг болалар рақс ансамбли, В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводининг халқ ансамбли номига эга бўлган рақс коллективи ва Ленин районидаги маданият уйлари ҳамда саройларининг бадиий ҳаваскорлари ўз санъатларини намойиш этишади.

● ТОШКЕНТ — ОЛИМПИАДА ХИЗМАТИДА

«АЛЛО, ЭШИТАМАН!»

Москвада бўладиган жаҳон спортчиларининг катта халқаро анжуманига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ана шу спорт байрамида олимпиадачилар ва пойтахт меҳмонларига намунали хизмат кўрсатилади. Бунинг учун Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигига қарашли корхоналарнинг ходимлари ҳам қизғин тайёргарлик кўрдилар. Бу ҳақда министрлик кадрлар бошқармасининг бошлиғи Мубарро Холхўжаева шундай ҳикоя қилади:

— Ўз-ўзидан маълумки, ҳар қандай улкан спорт анжуманлари ҳозирги замон алоқа техникаси ва унинг хизматчиларисиз ўтмайди. Москвада бўладиган олимпиада ўзининг жуда катта ҳажми билан биз алоқачилар олдига ҳам масъулиятли вазифалар қўймоқда. Шунга биноан Москва шаҳрида намунали алоқа хизмати кўрсатишга қизғин тайёргарлик кўряпмиз. Олимпиада кунлари Москва шаҳрида ишлайдиган ўзбек алоқачи қизлари аниқланмоқда. Ҳозиргача аниқланган ходимларимиз ўз корхоналари, шаҳарлари, областлари бўйича ўтказилган конкурсларда ғолиб чиқиб, Москвага бориш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Улар шаҳарлараро телефончи, почта иши операторлари, телеграфчилардир.

Тошкентдаги Марказий телеграф ходимларидан Шарифа Раҳимова, Ҳакима Комилова, республика шаҳарлараро телефон станциясидан Дилором Орипова, Любовь Морозова, Тошкент шаҳар алоқа ишлаб чиқариш техника бошқармасидан Саида Ҳайдарова, Татьяна Попова ва бошқа кўпгина меҳнатда илғор алоқачиларимиз Москвага боришга қизғин тараддуд кўришмоқда. Улар Ватанимиз пойтахтидаги 167-алоқа бўлимида хизмат кўрсатишади.

Шу кунларда алоқа министрлиги бошқармалари ва республикадаги бадиий ҳунармандчилик ташкилотларининг яқиндан бераётган ёрдами билан ана шу алоқа бўлими ўзбек миллий анъаналари руҳида пардоздан чиқарилмоқда. Бу алоқа бўлимининг барча хоналари ганч ўймакорлиги, наққошлиги, ёғоч ўймакорлиги билан безатиляпти.

Ҳозирги замон алоқа техникасининг симларида «Алло, ассаломуалайкум, эшитаман!» деган сўзларнинг янграшини сабрсизлик билан кутяпмиз.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Кампучия Бирлашган миллий қутқариш фронти Марказий Комитети ва Кампучия Халқ Республикаси Халқ революцион кенгашининг Раиси Хенг Самринниг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқларга йўллаган телеграммаси эълон қилинган. Унда КХР делегациясининг СССРга визити вақтида кўрсатилган самимий қабул ва меҳмондўстлик учун миннатдорчилик изҳор этилади.

● БХР қурилиш ва бинокорлик материаллари министрининг биринчи ўринбосари А. А. Юлианов бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси бинокорлари делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

ОБ-ҲАВО ВА МЕДИЦИНА

17—18 февралда Тошкент устидан Жанубий Каспий циклони ўтиши муносабати билан ҳаво булутли бўлади. Бироз ёмғир ёғади. Атмосфера босими камаяди. Ҳарорат кечаси 4—9, кундузи 10—12 даража иссиқ бўлади.

* * *

Ҳавонинг бундай ўзгариши қон босими пасайган беморлар учун бироз ноқулай бўлади. Улар врач кўрсатмаларига амал қилишлари тавсия этилади.

З. МАҲАМАТИЛЛАЕВ.

САНЪАТКОР ҲИКОЯСИ

Ўзбекистон кино санъати пропаганда бюросининг таклифига биноан Москвадаги Совет Армияси академик марказий театрининг артисти, СССР халқ артисти Людмила Касаткина Тошкентга меҳмон бўлиб келди. Кеча у республика Билимлар уйида томошабинлар билан дастлабки учрашувини ўтказди.

Пойтахтлик санъаткор кино ва театр санъатида баракали ижод қилиб, муносиб санъат йўлини босиб ўтган ижодкордир. У кейинги йилларда кўпгина бадиий фильмларда тўлақонли образлар яратган. «Йўлбарсларни ўргатувчи», «Оловни чорлайман» сингари картиналарда тўлақонли образлар яратган.

Людмила Касаткина учрашувда Совет Армияси театрининг жанговар ижод йўли ва ўзининг бу даргоҳдаги меҳнат фаолияти ҳақида ҳикоя қилиб берди.

АВТОМАТ ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

Тошкент агрегат заводида цилиндирсимон деталларни узлуксиз полировка қилувчи ярим автомат яратилди ва ишлаб чиқаришга жорий этилди. Илгари ана шу иш қўлда бажариларди. Натижада меҳнат унумдорлиги паст бўлиб, ишлов берилган деталлар тозалиги талабга ҳамиша ҳам жавоб бера олмасди.

Янги ярим автоматда реле ёрдамида полировкалаш жараёнини тезлаштириш ва назорат қилиб бориш мумкин. Янгиликнинг самарадорлигини шундан ҳам билса бўладики, эндиликда шартли равишда беш ишчини оғир қўл меҳнатидан озод қилиш мумкин. Бир йилда 300 сўмлик иқтисодий самара берувчи ана шу ярим автоматдан машинасозликнинг юқори тозаликдаги деталлар ишлаб чиқарилувчи тармоқларида кенг фойдаланиш мумкин.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

«Компрессор» заводи коллективи халқ хўжалигининг кўпгина тармоқлари учун зарур бўлган ПР—6М, ПР—10М маркали компрессорлардан кўплаб тайёрлаб бермоқда. Ҳозирда янги компрессор агрегатлари яратиш устида ҳам қизғин иш олиб борилляпти. Ушбу суратда корхонанинг тайёрлов майдонида жўнатиш учун ҳозирлаб қўйилган ПР—6М маркали компрессорларнинг янги туркуми акс этган.

М. Нуриддинов фотоси.

Лейк-Плэсид. ОҚ ОЛИМПИАДАДАН ДАРАКЛАР

МЕДАЛЛАР КЎПАЙЯПТИ

Чанғи пойгаси. 30 километрга чанғичилар пойгасида ажойиб ғалабага эришган совет спортчиси Н. Зимятов XIII қишки Олимпиаданинг биринчи чемпиони бўлди. Бундан аввалги икки Олимпиадада ҳам ана шу масофада совет пойгачилари ғалаба қозонган эдилар. Яхши анъана давом эттирилди. Иккинчи ўринни ҳам совет спортчиси В. Рочев эгаллади.

Мусобақаларни аёл чанғичиларимиз ҳам яхши бошлашди. Р. Сметанина беш километрга пойгада олтин медалга сазовор бўлди.

* * *

Фигурали учиш. Тошкент вақти билан бугун эрталаб жуфт бўлиб рақс тушувчилар иккинчи мажбурий рақсни ижро этиб бўлдилар. Мусобақада Н. Линичук ва Г. Карпоносов пешқадамлик қилишмоқда. Спорт жуфтлари ўртасида қисқа программадан олдин И. Роднина ва А. Зайцев олдинда боришяпти.

* * *

Чана спорти. Чана трассасида икки тур пойгасидан сўнг ригалик В. Зозуля пешқадамлик қиляпти. Иккинчи ўринда яна бир совет спортчиси И. Амантова боряпти.

* * *

Хоккей. Чехословакия ва АҚШ хоккейчиларининг учрашуви кутилмаганда 7:3 ҳисобида американиклар фойдасига тугади. СССР терма командаси Голландия командасини 17:4 ҳисобида мағлубиятга учратди. Бугун спортчиларимиз Польша терма командаси билан куч синашадилар.

Халқаро мавзуда суҳбат

Америкача «демократия»

Буржуа идеологлари ва ҳатто капиталистик давлатлар раҳбарларининг ўзлари ғарб демократиясининг «устунликлари» ва «афзалликлари» тўғрисида ҳар қадамда мақтаниб гапирадилар, шу демократия инсон ҳуқуқларини ҳақиқатан ҳам таъминлай олади, «Халқ вакиллари» эса фақат халқ бахтини ўйлайди, деб жар солишни яхши кўрадилар. Бундай «демократия»нинг ҳақиқатда нимадан иборат эканлиги ва «Халқ вакиллари»нинг ўзлари кимлар эканлигини яхши билиб олиш учун Америка ҳаётидан олинган иккитагина мисолни кўриб ўтиш кифоя.

Биринчи мисол. Бундан икки йил муқаддам Қўшма Штатларда ўз фирмасини яратган, афсоналардагидек беҳад «араб шайхи» пайдо бўлди. Бу «шайх» Америка конгресси аъзолари билан алоқа боғлаш учун маблағини сира аямади. У конгресс аъзоларидан ўзларининг қонун чиқарувчилик мавқеларидан фойдаланиб, у ёки бу хизматни бажо келтиришларини талаб қилди ва бунинг эвазига конгресс аъзоларига жуда катта пул—жами 400 миллион доллар пора берди. Кейинчалик бу «шайх» федерал текшириш бюроси (ФБР)нинг ниқобланган агенти эканлиги ва АҚШнинг сайланадиган органларида порахўрликни фош қилиш учун икки йил давомида кўп ишлар қилганлиги аниқланди. Конгресснинг ўттиздан ортиқ аъзоси Федерал текшириш бюросининг қармоғига илинди.

Хўш, Федерал текшириш бюросининг шундоқ ҳам тумшуғи қон агентлари нега бу ишга бош қўшдилар, деган савол газетхонларда туғилиши мумкин. Федерал текшириш бюроси агентлари виждони пок бўлмаганлиги учун ҳам бу ишга бош қўшди. Вашингтондаги кўпгина сиёсий кузатувчилар Америка конгресси бундан илгари ФБРнинг конституцияга қарши ишларини текшириб, унинг ифлос усулларини ва мамлакат қонунини ўтакетган даражада бузганлигини фош қилганлиги учун ФБР қонун чиқарувчилардан қасос олиш мақсадида уларни фош қилди, деб ҳисобламоқдалар. Хуллас, ФБР ўзини айблаган кишиларнинг ҳақиқий башараси нимадан иборат эканлигини исбот қилмоқчи бўлди. Аммо бу оқибат пировардида шундай бўлиб чиқдики, Вашингтон қонунчиларининг қиёфаси ҳам, ФБРнинг қиёфаси ҳам ўтакетган даражада бузуқ эканлиги, Вашингтонда ҳамма жойда порахўрлик, сотқинлик ва тутуриқсизлик ҳукм сураётганлиги аён бўлиб қолди.

Иккинчи мисол. Бетайинлик ҳозирги Қўшма Штатлар президентининг ўзига ҳам хос хусусиятдир. 1976 йилда Жимми Картер президент лавозимига овозга қўйилганда, у ўз сайловчиларига учта нарсани: ишсизлик, пулнинг қадрсизланишини тугатаман, соғлиқни сақлаш системасини яхшилайман, ҳарбий бюджетни камайтираман, чет элга қурол-яроғ юборишни чеклаб қўяман, деб ваъда берган эди. Амалда нима бўлди?

Картер Оқ уйга келган йиллардан бери АҚШда ишсизлар сони ўн миллион кишига етди, пулнинг қадрсизланиш суръатлари 5 процентдан 13 процентга кўтарилди. Яқин ойлар ичида эҳтимолки 15—20 процентга етиб қолади. Қуролланишни чеклаш ва ҳарбий харажатларни камайтириш ўрнига ҳозирги маъмурий қуролланишни кучайтириш йўлига кирди. Вашингтоннинг беш йиллик ҳарбий программаси ҳар йили ҳарбий харажатларни 5 процент кўпайтиришни назарда тутади. Низоли масалаларни тинч йўл билан ҳал этиш ўрнига социалистик мамлакатлар билан муҳолифлик, «совуқ уруш»ни тиклаш йўлига ўтилди.

АҚШда сайлов арафасида бериладиган ваъдаларнинг қадр-қиммати мана шундай.

«Америкача» демократия ҳақиқатда мана шундан иборат. Шу боисдан американикларнинг сайловларда тобора пассив иштирок этаётганлигига, сайланадиган органларга, барча буржуа ҳокимияти органларига тобора кўпроқ ишончсизлик билдираётганлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Президент Картернинг ўзи ўз нутқларида американиклар ўртасида Америка давлат системасига ишончсизлик тобора кучайиб бораётганлигини бир неча марта эътироф қилганлиги ҳам бежиз эмас, албатта. Худди шу масаладагина унинг фикрига қўшилса бўлади.

В. СЕРОВ.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИДА ЗАРБДОР МЕҲНАТ ҚИЛАМИЗ

«Планнинг муддатидан илгари бажарилиши учун оғишмай интилиш керак»

В. И. ЛЕНИН.

ЛЕНИН ВА ФРУНЗЕ РАЙОНЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1980 ЙИЛДАГИ УЗАРО СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ТУҒРИСИДА

ШАРТНОМА

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарори мусобақадош районлар меҳнаткашларининг кучига куч қўшди ва уларни янги марралар сари илҳомлантириб юборди.

Тошкентнинг Ленин ва Фрунзе районлари меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йилини ленинча зарбдор меҳнат йилига айлантиришга, 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик халқ хўжалик топшириқларини муваффақиятли бажаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишга азму қарор қилдилар.

Белгиланган планларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа шартномасини имзолар эканлар, Ленин ва Фрунзе районлари меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йили учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар:

Ишчи коллективларининг юксак марралари

Ленин райони саноати маҳсулот реализация қилиш бўйича планни 26 декабрда, Фрунзе райони эса 28 декабрда бажаради ва пландан ташқари 4 миллион ва 2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади; ишлаб чиқариш ҳажмининг 9,8 ва 4,5 процент ўсиши таъминланади.

Меҳнат унумдорлиги 1980 йил планига нисбатан 1 процент ва 1,2 процентга юксалади.

Ленин районида ишлаб чиқариш ҳажмининг 95 процентига, Фрунзе районида эса 100 процентига меҳнат унумдорлигини ўстириш эвазига эришилади; пландан ташқари 800 минг сўмлик ва 1,2 миллион сўмлик фойда олинади.

1980 йилда 160 та ва 120 та янги хил буюмлар, моделлар ва фасонлар яратилади ва ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Давлат Сифат белгиси билан 32 ва 24 та буюм ишлаб чиқариш таъминланади. Умумий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг 25 ва 15 процент миқдорида давлат Сифат белгиси билан буюмлар ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади.

300 тонна ва 800 тонна кора ва рангли металл, 1500 ва 3200 тонна шартли ёқилғи; 8 миллион киловатт-соат ва 3,6 миллион киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинади.

500 та ва 400 та янги асбоб-ускуна ўрнатилади.

Янги техника бўйича иқтисодий самараси 2500 минг сўмлик ва 2000 минг сўмлик бўлган тадбирлар жорий этилади; рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий этиш эвазига 3500 минг сўмлик ва 2800 минг сўмлик шартли иқтисодий фойда олинади.

Ленин райони қурилиш-монтаж ишлари пудрат планини 29 декабрда, Фрунзе райони эса 28 декабрда бажаради. Фрунзе райони бўйича қурилишда меҳнат унумдорлиги 1979 йил планига нисбатан 1 процентга оширилади. 80 процент объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади, 40,2 минг квадрат метр турар жой, 480 ўринли болалар муассасалари ишга туширилади. Ленин райони бўйича эса зарур бўлган ишлаб чикариш қувватлари, турар жой бинолари ва маданий-маиший объектлар муддатидан 10 кун илгари фойдаланишга топширилади.

Ленин районидаги қурилиш ташкилотларида Н. Злобин методи бўйича ишлаётган бригадалар сони 135 тага, Фрунзе районида эса 36 тага етказилади.

Транспорт ташкилотлари юк ташиш планини шу йилнинг 29 декабрида ва 27 декабрида бажаришади. Ленин райони бўйича пландан ташқари 150 минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб беради.

Ленин райони ташкилотлари ва корхоналарида 31.400 киши, Фрунзе районида 43.400 киши турли ишчи касбларига ўргатилади. Районларда 10.000 ва 16.200 нафар ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

Қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш, зарур бўлган биноларни қуриш ва бошка ишларда оталиқдаги Тошкент, Жиззах областлари колхоз ҳамда совхозларига 350 минг сўмлик ва 400 минг сўмлик ёрдам кўрсатилади.

«Бир беш йилликда—икки беш йиллик топшириғи» шиори остидаги мусобақага 82 киши ва 145 кишини жалб этиш таъминланади.

Ленин районида доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига қадар 20 та бригада ва 7 минг ишчи; Фрунзе районида 97 бригада ва 2800 ишчи беш йиллик планни бажаради.

«Беш йиллик план — СССР янги Конституциясининг уч йиллигигача» шиори остидаги мусобакага районларда 3 ва 3 та корхона, 19 та ва 13 та цех, 129 та ва 110 та участка, бригада, 7000 ва 3.200 ишчи жалб этилади.

Ленин райони бўйича 40 та корхона ва ташкилот, 258 та цех, 839 та участка ва бригада, 45.000 ишчи; Фрунзе райони бўйича 140 та цех, 1130 участка ва бригада, 17.000 ишчининг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остидаги мусобақага жалб этилиши таъминланади.

САНОАТ МАҲСУЛОТИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ БЎЙИЧА ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҒИНИ РАЙОНЛАР 14 НОЯБРДА ВА 7 ДЕКАБРДА БАЖАРАДИЛАР.

ИШЧИЛАР ВА БРИГАДАЛАР, ЦЕХЛАР ЎРТАСИДАГИ ШАРТНОМАНИНГ БАЖАРИЛИШИГА ҲАР ЎНКУНЛИКДА, КОРХОНАЛАР ЎРТАСИДАГИ ШАРТНОМАНИНГ БАЖАРИЛИШИГА ЭСА ҲАР ОЙДА ЯКУН ЯСАЛАДИ.

РАЙОНЛАР ЎРТАСИДАГИ ШАРТНОМАНИНГ БАЖАРИЛИШИГА ҲАР КВАРТАЛДА ЯКУН ЯСАЛАДИ.

И. ФЕДОРИНОВ—Ўзбекистон КП Ленин район комитети секретари; **М. ҚАҲҲОРОВ** — Ленин район Совети ижроия комитети раиси; **В. АКБАРОВА**—Ўзбекистон ЛКСМ Ленин район комитети секретари; **Ҳ. МАҚСУДОВ** — «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси директори; **В. ФЕТИСОВ**—«Средазэлектроаппарат» бирлашмаси бош директори; **А. ЭЙНАТЯН** — «Средазтрансстрой» тресті партия комитети секретари; **Х. ИБРОҲИМОВ** — 3-таксопарк директори; **Н. ЖЕЛЕЗНОВ** — Октябрь революцияси номли завод электрослесари, **А. МУҲАМЕДОВ** — электрон-техника заводи созловчиси.

С. СУЛТОНОВА — Ўзбекистон КП Фрунзе район комитети секретари; **К. БЕКМИРЗАЕВ** — Фрунзе район Совети ижроия комитети раиси; **А. АКРОМХЎЖАЕВ** — Ўзбекистон ЛКСМ Фрунзе район комитети секретари; **К. ЁҚУБОВА** — тўқимачилик комбинати тўқувчиси; **У. АЛИМОВ** — пардозлаш трест 24-қурилиш бошқармаси бўёқчилар бригадаси бошлиғи; **Ф. ХАЛИУЛЛИН** — 2-автомобиль корхонаси маршрутли такси шофери; **А. ШАРИПОВ** — 1-пойафзал фабрикаси партия комитети секретари; **В. РЕДЬКО** — абразив комбинати директори.

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР— ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Мусобақадош районлар коллективлари ўртасидаги меҳнат беллашуви — ҳар бир иш жойида юксак натижаларга эришишда, кам маблағ сарфлаб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда асосий кураш воситаси бўлиб қолди. Буни ҳар икки район саноат, қурилиш, транспорт алоқа корхоналари, ташкилотлар ва муассасалар, хизмат кўрсатиш соҳаси коллективларининг ўтган йилги хўжалик-иқтисодий фаолияти мисолида кўриш мумкин.

Жумладан, Ленин райони саноати ходимлари йиллик планни 21 декабрда уддалашиб, топшириққа қўшимча 7,5 миллион сўмлик турли хил халқ хўжалик буюмлари реализация қилдилар. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 10 процентга кўпайди, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг тўла ўсишига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳам 10,2 процентга ўсди.

Саноат ишининг сифат кўрсаткичлари яхшиланди, айниқса, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ва уларнинг сифатини яхшилаш борасида сезиларли ютуқларга эришилди. Ҳозирда районнинг заводлари, бирлашмалари, фабрикаларида 400 дан ортиқ корхона стандарти жорий этилган. Электронтехника заводида, «Учқун» тўқимачилик-галантерея, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаларида, Модалар уйида маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси жорий этилди. Ҳозирги кунда районда 149 та буюм давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Уларнинг ҳажми ишлаб чиқарилаётган маҳсулот умумий ҳажмининг 22 процентдан зиёдини ташкил этади.

Ленин райони меҳнат коллективлари беш йилликнинг тўртинчи йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятларининг асосий бандларини муваффақиятли бажардилар. «Средазэлектроаппарат», «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмалари, асфальтбетон заводи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти, Модалар уйи, каноп фабрикаси ва бошқа корхоналар коллективлари белгиланган планларни муддатидан илгари адо этдилар.

Қурувчилар ҳам ёмон ишлашмади. Ўтган йили улар томонидан 115 миллион сўмлик маблағ ўзлаштирилди. Турар жойни фойдаланишга топшириш плани ҳам муваффақиятли бажарилди. «Гордорстройремонт» тресті, «Узпромвентиляция» трестининг ишга тушириш-созлаш бошқармаси, «Транссигнал» трестининг 820-қурилиш-монтаж поезди ва бошқа коллективлар белгиланган мажбуриятларини уддаладилар.

Шунингдек, мусобақада метрополитен, 3-таксопарк, 3-автобаза, 3-, 143-автобазалар, 1-автопарк коллективлари яхшигина кўрсаткичларга эришдилар.

Фрунзе райони саноат корхоналари коллективлари ҳам асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича йиллик планни муддатидан илгари, 27 декабрда адо этдилар, топшириққа қўшимча 5028 минг сўмлик буюмлар реализация қилинди. Шунингдек, планга қўшимча 420 минг сўмлик олмос ва абразив асбоб-ускуналар, 26 тонна пахта толаси, 2000 квадрат метр кошин, 80 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқарилди. Ҳозирги кунда районда 34 хил буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда.

Район корхоналари ва ташкилотларида ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш, оғир иш жараёнларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш, хом ашё ва энергия, энергетика ресурсларини тежаш борасида талайгина ишлар амалга оширилди. 720 та янги юксак унум билан ишлайдиган асбоб-ускуналар, мосламалар ўрнатилди. 4 минггта рационализаторлик таклифини жорий этиш натижасида 3 миллион сўмлик иқтисодий тежамга эришилди. 120 хилдан ортиқ янги машина ва приборларни, моделлар ва фасонларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Мана тўрт йилдирки, абразив, қурилиш материаллари саноати комбинатлари, фурнитура-пластмасса ва экспериментал механика заводи, 1-пойафзал фабрикаси ЦНИИХпромнинг экспериментал ишлаб чиқариш устахонаси ва бошқа корхоналарнинг коллективлари қолоқларсиз ишлашяпти.

Халқ хўжалик юклари ва йўловчилар ташиш бўйича социалистик мажбуриятлар ҳам муваффақиятли бажарилди. Пудрат ишлари планини қурувчилар тўрт процентга ошириб адо этишди. 59 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди.

Бироқ ўтган йилги иш якунига кўра Ленин районидаги тепловоз ремонти заводи қолоқлар сафидан ўрин олди. Тармоқ корхоналари ва ташкилотларига 46 та тепловоз секцияси, кўп миқдорда тягали двигателлар ва якорлар, тормоз колодкалари етказиб беролмади. «Ташхимсельмаш» заводи ҳам ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғининг бажарилишини таъминлай олмади.

«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узавторемонт», «Ташхимсельмаш» заводлари бир меъёрда ишлашмаяпти. Сўнгги ўнкунликларда ойлик ишлаб чиқариш ҳажмининг 50 процентини миқдорида маҳсулот тайёрланмоқда. 1-автомобиль ремонти заводи, «Узавторемонт»нинг 8-экспериментал заводларида иш вақти беҳуда сарф бўлаётганлиги қайд этилмоқда.

Трамвай-троллейбус Бош бошқармасининг вагон ремонти заводида қўл меҳнатининг салмоғи асосий ишлаб чиқаришда 68 процентни ташкил этяпти. Канoп фабрикасида, картон таралари, қурилиш материаллари саноати бирлашмасининг тажриба-механика заводида, 8-экспериментал заводида кадрлар қўнимсизлиги жуда юқоридир.

Қурилишда ҳам кўпгина камчиликлар бор. 8-қурилиш тресті, «Узсельстрой» трестининг 5-механизациялашган колоннаси, трамвай-троллейбус бошқармасининг ремонт-қурилиш бошқармаси пудрат ишлари йиллик планини уддасидан чиқишолмади.

Трамвай-троллейбус бошқармаси линияларга ҳаракатдаги составни чиқариш бўйича кунлик планни бажаролмаяпти. Айниқса, куннинг кечки пайтлари 20-25 тагача трамвай ва троллейбус техник нуқсони туфайли паркларга қайтмоқда.

Фрунзе районидаги тўқимачилик комбинати, Пардозлаш трестининг қурилиш материаллари комбинати, «Промстройкомплект» ва «Узэнерголегпром» бирлашмалари асосий техник-иқтисодий кўрсаткичларни қисқариб кетишига йўл қўйдилар. «Таштекстильмаш» заводи эса ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажаролмай, тўқимачилик машиналари учун зарур бўлган 2,5 минг сўмлик деталь ва узелларни тайёрлаб беролмади. «Узбеккинодеталь» заводи меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборди.

Қурилиш материаллари экспериментал заводи, «Таштекстильмаш» заводлари кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича йиллик планларини бажаришолмади. Тўқимачилик комбинати, 1-пойафзал фабрикаси, «Таштекстильмаш» заводи, Пардозлаш трестининг қурилиш материаллари комбинати, «Промстройкомплект» бирлашмаси, маҳсулот таннархининг бир мунча қимматлашиб кетишига йўл қўйди.

Район корхоналари ва ташкилотларида ҳамон кўплаб иш вақтини беҳуда кетишига йўл қўйиляпти. Капитал қурилиш борасида ҳам кўпгина камчиликлар мавжуд.

3 ва 153-қурилиш трестлари коллективлари Фрунзе районидаги объектларда планни бажаришолмаяпти. Улар ёрдамчи пудратчи ташкилотларнинг ишини ортга чўзишаяпти. «Узэлектромонтаж» тресті магистрал газ проводлари қурилиши дирекцияси турар жой қурилишида капитал маблағларни ўзлаштириш бўйича йиллик план топшириқларини бажаришолмади.

Мусобақадош районлар меҳнатчилари 1980 йилни ленинча зарбдор меҳнат йили деб эълон қилдилар. Белгиланган марраларнинг муваффақиятли бажарилиши саноат корхоналари қурилиш ташкилотлари коллективларидан бир маромда, сифатли иш бажаришни, давлат планлари, шунингдек социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли уддаланишини таъминлашни талаб этади.

Уларнинг планлари эса янада тиғиз... Чунончи, Ленин райони меҳнат коллективлари олдида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 8,9 процентга кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини эса 10,2 процентга ўстириш, янги техникани жорий этиш бўйича 220 тага яқин тадбирни жорий этиш ва бунинг натижасида 3,5 миллион сўмлик иқтисодий самара олиш, 160 хил янги буюмлар ва моделларни ўзлаштириш вазифаси турибди. Электрон-техника, тепловоз ремонти, химия-фармацевтика заводлари, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа корхоналар коллективлари ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш бўйича юксак суръатларга эришишга аҳд қилдилар.

Қурувчилар ва монтажчиларнинг ҳам вазифалари жуда катта. Улар томонидан электрон-техника заводида маъмурий лаборатория корпуси, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб чиқариш корпуси, химия-фармацевтика заводида ўқув комбинати ва бошқа объектлар фойдаланишга топширилиши керак.

Хуллас, қурувчилар 90 миллион сўмлик ҳажмда капитал маблағларни ўзлаштиришлари зарур.

1980 йилда райпишчеторг коллективи товар обороти ҳажмини 7 процентга оширади, ўз-ўзига хизмат кўрсатиш магазинлари тармоғи кенгайтирилади.

Фрунзе районининг 1980 йил учун қабул қилган социал-иқтисодий ривожланиш ва давлат планининг характерли томони шундаки, бу йил халқ хўжалигининг барча тармоқларида ўсиш суръатларини ошириш кўзда тутилган. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 4,5 процентга, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини 7,1 процентга ёки бошқача айтганда, 2,5 миллион сўмликка ошириш кўзда тутилади.

Ишлаб чиқаришнинг бундай юксак ўсишига асосан техника тараққиётини ўзлаштириш резервлардан самарали фойдаланиш эвазига эришиш планлаштирилган.

Капитал қурилиш соҳасида ҳам катта ҳажмдаги ишларни бажариш вазифаси турибди.

Тўқимачилик ва абразив комбинатлари, «Таштекстильмаш» заводи «Илғор» пойафзал бирлашмасида реконструкция ишлари кучайтирилади. Умумий майдони 40,2 минг квадрат метр бўлган турар жой биноси, 480 ўринли болалар боғчаси, 500 ўринли поликлиника қурилади.

Одесса—Кармелюк, Абдуллаев—Хлопковая кўчалари бўйлаб асосан тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш» заводи ишчилари учун янги микрорайон қуриш ишлари бошлаб юборилади.

Шунингдек, район аҳолисига коммунал хизмат кўрсатиш яхшиланади, маиший хизмат кўрсатиш ҳажми 18 процентга ўсади ёки бу ҳар бир кишига 43,6 сўмни ташкил этади демакдир.

Тошкент марказий телеграфи коллективи улуғ сана В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасини тобора авж олдиряпти. Сиз мана бу фото лавҳада мусобақа пешқадами, коммунистик меҳнат зарбдори Таскира Ғайнутдиновани кўриб турибсиз. Бу зарбдор алоқачи смена-ойлик топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» газеталари ва шаҳар халқ контроли комитетининг рейди

Гўштни қандай сотмоқдалар

ЁКИ БУ БОРАДАГИ МАВЖУД ЧАЛКАШЛИКЛАР ҲАҚИДА

Шаҳримизда Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига катта ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Уларнинг ҳаммаси магазинларга бириктилган бўлиб, имтиёзларга асосан гўшт ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари оладилар. Аммо, уларга хизмат кўрсатишни ташкил этишда бир қатор нуқсонлар ва жиддий камчиликлар мавжуд. Бу борада тартиб ўрнатиш учун нима қилиш керак!

Рўйхатларда бору...

13-«Москва» гастрономи 67 нафар уруш ветеранига хизмат кўрсатиши керак. Шунга қараб бу магазинга етарли миқдордаги гўшт маҳсулотлари ажратилади. Аммо, бу ерда юритилаётган ҳисоб-китобга эътибор берсангиз, магазинга бириктилган инвалидлар ва уруш қатнашчиларининг кўпгина қисми ўз ҳуқуқларидан фойдаланмаётганлиги маълум бўлади. Масалан, январь ойини мисолга олиб кўрайлик. 4 январда гастрономга ветеранлардан 14 киши, 9 январда эса 21 киши, 10 январда 8 киши, 14 январда 11 киши, 15 январда 20 киши, 18 январда 21 киши, 21 январда 12 киши, 22 январда 7 киши, 26 январда 24 киши ва 28 январда 6 киши ташриф буюрган.

Гастроном директори С. Медякова эса бу рақамларни одатдагидан жуда кам деб ҳисоблайди.

— Магазинга келаётганларнинг ҳаммасини ҳам журналимизда қайд қиляпмиз, деб бўлмайди, — дейди у. — Аслида бизнинг хизматимиздан кўпроқ уруш ветеранлари фойдаланмоқда.

Нима ҳам дердик, шундай бўлиши ҳам мумкин. Биз ундан магазинга келаётган ветеранларни синчиклаб ҳисобга олиб боришни илтимос қилдик. Орадан уч кун ўтгандан кейин эса яна «Москва» гастрономига бордик. Гастроном ходимлари озиқ-овқатлар учун келган ветеранларнинг ҳаммасини ёзиб боришаётган экан. Уларнинг сони 30 киши бўлиб чиқди. Нега қолган 37 киши ўзларига берилган имтиёзлардан фойдаланмаяпти? Худди мана шу ҳақда батафсилроқ тўхталмоқчимиз.

Биз Куйбишев район ижроия комитетидан 13-гастрономга бириктилган ветеранларнинг фамилияси билан бу ердан фойдаланаётган ветеранларнинг фамилияларини солиштириб кўрдик. Маълум бўлишича, айрим ўртоқлар бу ерга жуда камдан-кам келишар экан. Масалан, Г. С. Финкельштейн 1979 йилнинг 19 декабридан буён бу гастрономга бир марта ҳам келмаган.

— У қаерда яшайди? Нега гастрономга келмайди, — деб сўрадик биз гастроном раҳбарларидан.

Аммо, бу ҳақда бирор аниқроқ жавоб ололмадик.

Ветеранлар огоҳ бўлсин

Юқорида айтилганлардан кўриниб турибдики, рўйхатларда имтиёзли хизмат кўрсатилиши лозим бўлган кишилар бор-у, аммо улар магазинга келишмайди. Масалан, Собир Раҳимов райпишчеторгига қарашли 3-магазинни олиб кўрайлик. Бу ерга 216 Улуғ Ватан уруши инвалиди бириктилган бўлиб, аслида улардан 70—80 киши ўз имтиёзидан фойдаланяпти. 309 уруш қатнашчисидан 162 нафари январь ойида бу магазинга бир марта ҳам келмаган. Октябрь райпишчеторгига қарашли 6-магазинда ҳам шундай аҳвол ҳукм сурмоқда. Бу ерга бириктилган 267 уруш қатнашчисидан 170 киши ўз имтиёзидан фойдаланяпти, холос.

Бу соҳада бизнингча, Чилонзор райпишчеторгига қарашли 22-магазиннинг тажрибаси диққатга сазовордир. Бу ерда уруш ветеранларидан махсус комиссия тузилган бўлиб, улар магазинга келаётган ветеранларни ҳисобга олиб борадилар. Комиссия аъзолари имкониятга кўра, ўзларига бириктилган кишиларни маҳсулотлар келганлигидан хабардор қилади ва уларни тақсимлаш билан шуғулланишади. Активистлар савдо қоидаларига риоя этилиши, ҳар бир кишига қандай хизмат кўрсатаётганлигини текшириб борадилар. Шундай ҳоллар ҳам бўладики, магазинга бириктилган кишиларнинг ҳаммаси келмаганлиги учун маҳсулот ортиб қолади. Бунда комиссия аъзоларининг назорати остида у магазинга ташриф буюраётганларга сотилади.

Ишни бундай ташкил этиш бир қадар қулай ва мақсадга мувофиқ. Уни шаҳримиздаги бошқа магазинларда ҳам қўллаш керак. Бунинг самараси эса шундайгина кўриниб турибди. Биринчидан, ҳар бир уруш инвалиди ёки қатнашчиси ортиқча ташвишларсиз ўз имтиёзларидан фойдаланиш имконига эга бўладилар. Иккинчидан эса ҳар қандай нуқсон ва суиистеъмол қилишнинг йўллари тўла бекилади.

Таъминотда маром йўқ

Ветеранларнинг магазинларга доим ҳам келавермаслигининг асосий сабаби маҳсулотларнинг бир маромда келтирилмаётганлигидир. Мана, бир неча мисоллар. Биз юқорида айтиб ўтган Октябрь райпишчеторгига қарашли 6-магазинга 21 январь куни 117 килограмм, 27 январда эса 1238 килограмм гўшт келтирилган. Бу савдо корхонасининг ойлик фонди эса 4 тоннани ташкил этади.

Тошкент гўшт комбинати февраль ойининг биринчи декадасида гўштни қандай тарқатганига ҳам эътибор беринг. Акмал Икромов райпишчеторгига қарашли 14-магазинга 4 февралда 600 килограмм, унинг эртанги куни эса 180 килограмм гўшт юборилган. Шу райондаги 16-магазинга эса 2 февралда 320 килограмм, тўрт кундан кейин эса 1150 килограмм гўшт берилган. Бундан гўштни қанча хоҳлашса, шунча юборишади деган таассурот туғилади. Бунда гўшт таъминотининг графиги ва миқдорига риоя этиш тўғрисида умуман ғамхўрлик қилинмаяпти. Гўшт маҳсулотларини бундай тарқатиш эса бир магазинга бир вақтнинг ўзида унинг бир ойлик нормасининг деярли ярмига яқини берилишига олиб келади.

Бундан ташқари, шу йилнинг фақатгина январь ойида Тошкент гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан истеъмолчиларга 165,1 тонна гўшт маҳсулотлари нарядларсиз берилган.

«Узмясомолторг»нинг Тошкент шаҳар идорасида эса бутунлай бошқача манзарани кўрасиз. Бу ерда маҳсулотлар аниқ график ва қатъий белгиланган тартиб асосида тарқатилмоқда.

— Биз гўшт маҳсулотларини магазинларга ўз пайтида етказиб беришга ҳаракат қиламиз, — дейди бошлиқ ўринбосари Р. Тўлаганов. — Аммо шундай ҳолларга дуч келамизки, райпишчеторгларнинг кўпчилик раҳбарлари рўйхатлар тузилаётганда гўштни деярли барча савдо тармоқларига тақсимлашга ҳаракат қилишади. Масалан, Собир Раҳимов райпишчеторгини олиб кўрайлик. Бу ердаги 22 та магазинга ҳар куни ўртача 80 килограммдан гўшт тўғри келади. Натижада транспортдан норационал фойдаланилади.

Чиндан ҳам бу фикрда жон бор. Ҳар қалай гўшт савдосини бир нечта магазинларда марказлаштириш мақсадга мувофиқ. Бу борадаги ҳозир қўлланилаётган система эса у ёки бу ҳолда савдо қоидаларининг бузилишига олиб келяпти. Бундай ҳолларнинг бири ҳақида газетхон Н. Русин редакциямизга шундай деб ёзади: «Баъзан Юнусобод массивининг А—3 микрорайонидаги Киров райпишчеторгига қарашли 44-магазинга гўшт келтирилади. Харидорларга эса унинг атиги бир қисмигина сотилади, холос. Масалан, 31 январда худди шундай бўлди. Магазин ходимлари ҳамманинг кўзи олдида гўштни худди ўзларининг хусусий нарсасидек ташиб кетишди. Сотувчи эса виждонсизларча харидорларнинг ҳақига хиёнат қилиб, тарозидан уриб қолишга ҳаракат қиларди».

Нуқсонларга йўл қўймайлик

Айрим магазинларнинг мудирлари гўштни бутун-бутун ҳолда олиш пайида бўлиб турадилар. Бу нима билан изоҳланади? Бунда турли хил савдо қоидалари бузилишига йўл қўйишга имкон туғилади. Масалан, икки килограмм гўштга тўрт сўм олиш одатдаги нормага айланиб қолди. Тарозидан уриш ҳоллари ҳам оз эмас. Бундай ҳолларга асло чидаб бўлмайди.

Ҳаммага маълумки, сон гўштни бўлакларга ажратиш қоидалари мавжуд. Бунда гўшт биринчи, иккинчи, учинчи сортларга ажралган ҳолда сотилади. Аммо ҳозир бирорта ҳам магазинда белгиланган бу тартиб бажарилаётгани йўқ.

Бизнингча, гўшт маҳсулотларини қадоқлашни бутунлай гўшт саноати Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмасига ўтказган маъқул. Бу ерда ҳар сменада 40 тонна гўштни қадоқлаш имконияти мавжуд. Бу корхонадаги мавжуд қувватлар эса гўштни қатъий санитария нормалари бўйича қадоқлаш ва уни механизмлар ёрдамида бажаришга имкон беради. Бу ерда гўшт ўз сортларига биноан ва аниқ оғирликда қадоқланган бўларди.

Ишни бундай ташкил этиш савдо маданиятини ошириш, сотувчилар ва харидорлар ўртасида туғилаётган келишмовчиликларнинг ҳам олдини олиш имконини беради.

Ҳозир шаҳримизда гўшт маҳсулотлари етишмаётганлиги ҳам юқорида айтиб ўтилган барча муаммоларни кечиктирмасдан ҳал этишни тақозо этади. Чорвачилик маҳсулотлари аниқ маромсиз, тартибсиз ҳолда тақсимланаётганлиги ҳолларига йўл қўймаслигимиз лозим. Бунда район ижроия комитетлари, савдо ташкилотлари ҳал қилувчи роль ўйнашлари керак.

Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига хизмат кўрсатаётган ҳар бир магазинда уларнинг аниқ рўйхатлари бўлиши лозим. Ветеранларга гўшт маҳсулотлари сотиладиган аниқ кунни ҳам белгилаб қўйиш керак. Бу иш мураккаброқ бўлса ҳам уни амалга ошириш жуда зарурдир.

С. ЧИНАЕВ,
Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси.

С. САТТОРОВ,
шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори.

А. ЗИЁВИДДИНОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси ОБХСС бошлиғи ўринбосари.

А. ҲАТАМОВ,
«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари мухбири.

МЕЪМОРЛАР ТАКЛИФИ

ҚОРАСУВНИНГ ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

«Ташгипрогор» институтининг лойиҳалар бош инженери В. Климов ва бош архитектор А. Ким бошлиқ ижодкорлари Қорасувда қуриш мўлжалланган 65-автомат-телефон станцияси лойиҳаларини яратишди. АТС ўн минг номерга мўлжалланган. Меъморлар бинони САНИИРИ институти ва поликлиника ўртасидаги майдонда қуришни таклиф этишмоқда.

Янги автомат-телефон станциянинг лойиҳаси Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети архитектура-планлаштириш бош бошқармаси шаҳарсозлар Советининг кенгашида «яхши» баҳога қабул қилинган.

Алломалар ҳақида ҳикоятлар

«Тезликда тузатиш» китоби

Шарқнинг улуғ ҳакимларидан Абу Бакр Розий табобат илмининг султони эди. У бир куни вазир Абу-л-Қосим Абдуллоҳ мажлисида қатнашарди. Катта бир гуруҳ табиблар табобат устида суҳбатлашмоқда эдилар. Ҳар бир табиб ўз билими даражасида касалларни даволаш ҳақида гапирарди. Шунда Абу-л-Қосим Абдуллоҳ сўзга тутинди:

— Одатда касаллик секин-секин кўп вақт ўтиши билан вужудга келади, уни бир онда йўқотиб юбориш мумкинми?— деди ҳакимларга мурожаат қилиб.

Мажлисда ҳозир бўлган табиблар ҳайрон бўлиб қолдилар, чунки улар касални кўришдан мақсад бир нарса ундириш деб ўйлар эдилар. Вазир мажлис аҳволиятини тушуниб, Абу Бакр Розийдан сўради:

— Сен ҳамма нарсаларни бир онда тузатадиган китоб ёза оласанми?

Розий, ўйлаб кўраман, деб уйга қайтди ва шундай китоб ёзишга киришди. Ҳаким ўз китобига «Бур ас-соъа» («Тезликда тузатиш») деб ном қўйди-да, уни вазир Абу-л-Қосим Абдуллоҳга бағишлади. Розийнинг ўзи айтганидек: бу китоб табобат санъатида «Сир китоб»га ўхшаш китоб, чунки бунда «бошдан оёққача» бўладиган барча касалликлар учун тиббий кўрсатмалар ва бир онда тезлик билан тузаладиган касалликлар баён қилинган эди.

Арастунинг васияти

Буюк файласуф Аресту ўлимига яқин ўғлини чақириб шундай дебди:

— Болажоним, ўз умримни илму ҳикматнинг сирларидан воқиф бўлиш йўлида сарф қилдим. Илму ҳикмат нури билан жуда кўп тугунларни ечдим, аммо ўлимга келганда чора тополмадим. Сенга қиладиган васиятим шуки, ўғлим, мол-давлат орқасида орттирилган иззат-обрўда бақо йўқ. Иззат-эҳтиромга лойиқ бўлай, номим абадий қолсин десанг илм орттир.

Дўст учун иқрор

Саид Имодиддин Насимий ўз замонасидаги мутаассиб руҳонийларга қарата қақшатқич бир ҳажвий шеър ёзди. Руҳонийлар бу шеърнинг муаллифини билолмай, ғазабланиб юрдилар.

Кунларнинг бирида улар Насимийнинг бу шеърини ёш бир йигит хушоҳангда ўқиб турганини сезиб қолишди:

— Шеърни сен ёзган экансанда, малъун, —деб уни тутдилар ва ўлимга маҳкум этдилар.

Мазкур ёш йигит Насимийнинг яқин дўсти, шеърни Насимийдан ёзиб олган экан. У ўз дўстига хиёнат қилишни хоҳламай, ўлимга мардона бош эгади... Бироқ Насимий ўз шеъри учун дўстининг ҳалок бўлишини истамай, қози маҳкамасига боради:

— Бу шеърни мен ёзганман,— дейди иқрор бўлиб. Шу билан қалби дарё шоир ўз дўстини ўлимдан қутқаради.

Донишманднинг жавоби

Заҳириддин Муҳаммад Бобир (1483—1530) саройида Юсуф ибн Муҳаммад деган донишманд яшар эди. У Бобирнинг шахсий табиби эди, табобат илмини пухта билгани учун уни Юсуф табиб дердилар. Лекин Юсуф табобат илми билан бирга, аҳлоқ, фалсафадан чуқур билимли, шоирлик бобида ҳам қалами ўткир эди. Ундан сўрадилар:

— Бировлар қалбини қандай билмоқ керак?

— Бировнинг қалбида сенга нисбатан муҳаббат ёки адоват борлигини билмоқчи бўлсанг, аввал ўз қалбингга боқ. Агар қалбингда унга нисбатан муҳаббат бўлса — муҳаббат, агар адоват бўлса — адоват туғилади.

— Одамга нимадан яхши самара келади?

— Ҳар нарсадан бир самара келади: хушмуомалаликдан —улуғлик, қаноатдан — роҳат, ихлосдан — муҳаббат.

— Яхши одам бўлиш учун нималарни қабул қилиш керак?

— Сендан узр сўрасалар, қабул қил. Одоб ўргатсалар, қулоқ сол. Биров одоб ўргатса, ўрганмаган киши ҳайвон, узр сўраса, қабул қилмаган киши шайтондир.

Муҳаммад Юсуфийнинг бу доно сўзлари унинг «Анвори ҳикмат» («Ҳикмат нурлари») китобига рақам қилинган.

Жасорат

Ҳиндистоннинг Деҳли шаҳридаги катта кўчаларидан бирида қарши томондан одамлар шовқин-сурон билан қочиб келаётган эдилар. Бир дақиқа ўтар-ўтмас орқада жуда баҳайбат фил хартумини баланд кўтариб, ўкириб одамларни қувиб келаётгани кўринди. Одамлар ўзлари билан ўзлари овора бўлиб, кўчанинг ўртасида йиқилиб қолган тўрт-беш ёшли болага парво қилмай қочардилар. Бола фил оёқлари остида мажақланиб кетишига беш-олти қадам қолганида кўча ўртасига бир киши югуриб тушди-ю, гўдакни даст кўтариб четга олиб чиқишга улгурди. Ўз жонини аямай болани фалокатдан қутқазган бу киши машҳур шоир Заҳриддин Муҳаммад Бобир эди.

Қарангки, фил ўтиб кетганидан кейин бир ҳинд Бобир қаршисига келиб тиз чўкди-да, ёнидаги ханжарини олиб унга узатди:

— Мана бу ханжар билан мени ўлдир! — деди ҳинд, — мен сенинг жонингга қасд қилиб юрган катта гуноҳкорман.

— Ундай бўлса, нега мақсадингни амалга оширмай қаршимда тиз чўкдинг? — деб сўради Бобир.

— Эй улуғ инсон! — деди ҳинд унга хитоб қилиб, — жонингни аямай бу болани ҳалокатдан қутқариб олижаноблик қилдинг. Сенинг одамийлигинг, жасоратинг, мардлигинг олдида доимо бош эгаман.

Т. РАСУЛЕВ тайёрлаган.

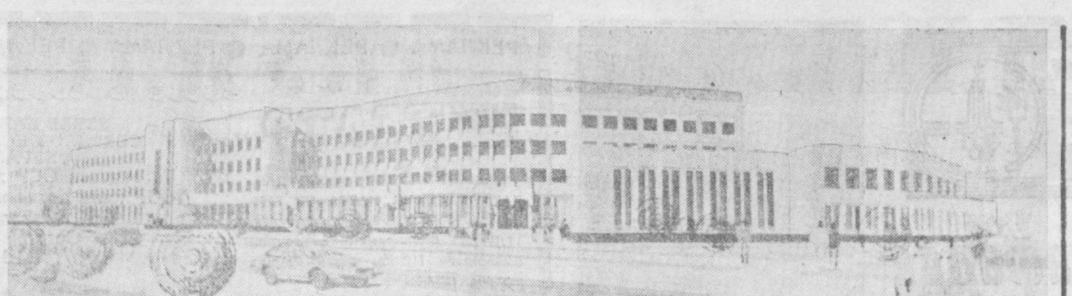

БОШ ПЛАНДАН БИР ЛАВҲА

ЯНГИ КОМПЛЕКС

«Ташгипрогор» институти 3-устахонаси мутахассислари Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг инженерлик-лаборатория корпуси ва ўқув комбинатининг 200 ўринли ётоқхонаси техник лойиҳаларини яратишди. Лойиҳа авторлари: архитекторлар А. Дизик, М. Бурлаков, инженер А. Александрович.

Ўқув комбинатининг ётоқхонаси ва инженерлик-лаборатория корпуси Фрунзе районининг Шота Руставели кўчасида қурилади. Комплекс тўрт қаватлидир. Ўқув комбинати ва инженерлик лаборатория корпуси синчли-панелли конструкцияда бўлиб, учта блокдан иборатдир.

Лойиҳа ишларида қурилиш-монтаж ишларининг сметада белгиланган таннархини арзонлаштиришга эътибор берилган. Бунинг учун бино учун ажратилган территориядан унумли фойдаланилган. Бино конструкциясининг прогрессив методларда ҳал этилганлиги сабабли қурилиш таннархи тахминан 2,5—3 процента арзонлаштирилган.

Комплекс «Г» ҳарфи шаклига эгадир. Инженерлик - лаборатория корпуси планлаштирилиши жиҳатидан коридор структурасига эга бўлиб, ишчи хоналари унинг икки томонига жойлашган.

Ўқув корпуси ҳам коридорли бўлиб, ўқув хоналари ва кабинетлари унинг бир томонида бўлади. Ўқув комбинати составига ишлаб чиқариш-лаборатория хоналари ҳам киради. Комплекснинг биринчи қаватида вестибюль маиший хизмат кўрсатиш хоналари ташкил этилган.

Комплекснинг ташқи томони прогрессив пардоз материаллари воситасида сифатли жилоланади.

СУРАТДА: янги комплекс эскизи.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Ҳамшаҳарларимиз хизматида

ЯНГИ МАГАЗИН

Пойтахтимизнинг Юнусобод массивидаги Аҳмад Дониш микрорайонида янги оптика магазини ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсата бошлади. У Аҳмад Дониш кўчасидаги 8-уйнинг биринчи қаватида жойлашган маиший хизмат комплекси билан ёнма-ён ишлай бошлади. «Узмедтехника»нинг шаҳар бошқармасига қарашли янги магазинда турли хил кўзойнакларни харид қилишингиз ва уларни тузаттиришингиз мумкин. Бу ердаги янги оптика магазини, «Химчистка» қабул пункти, прокат бўлими, сартарошхона, рангли телевизорларни тузатиб берадиган устахона каби маиший хизмат комплекси хизматидан ҳамшаҳарларимиз мамнун бўлмоқда.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

К. ИБРОҲИМОВА, А. ҲОЖИЕВА: Завод ва фабрикаларда меҳнат қилаётган ишчи ва хизматчи аёллар ҳомиладорлиги туфайли енгилроқ ишга ўтказилганда, уларнинг ўртача иш ҳақи сақланиб қоладими? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Ўзбекистон ССРнинг меҳнат тўғрисидаги қонунлари Кодексининг 189-моддасига биноан врачларнинг тегишли хулосасига эга бўлган ҳомиладор аёллар янада енгилроқ бошқа ишга ўтказилишлари мумкин. Ана шундай ҳолларда бундай аёлларнинг аввалги ишларидаги ўртача иш ҳақлари сақланиб қолади. Бундай ҳолларда меҳнат ва социал масалалар бўйича Давлат комитети ҳамда ВЦСПСнинг 1975 йилнинг 15 майидаги ҳомиладор аёллар ва боласини эмизадиган аёлларни бошқа ишга ўтказиш муносабати билан уларнинг ўртача иш ҳақини сақлаб қолиш тўғрисидаги кўрсатмасига мувофиқ уларнинг сўнгги олти ойлик ишлари ҳисобидан ўртача иш ҳақи белгиланади.

* * *

К. ВАЛИХОНОВ: Айтингчи, никоҳни қайд қилиш муддатини кимлар қисқартириши мумкин?

Жавоб: Никоҳ, уни тузишни истаганлар гражданлик ҳолати актларини ёзиш давлат органига ариза берганларидан кейин бир ой муддат ўтгач тузилади. Узрли сабаблар бўлганда никоҳланувчиларнинг илтимосига мувофиқ халқ депутатлари район ёки шаҳар Советининг ижроия комитети гражданлик ҳолати актларини ёзиш бўлимининг мудири, қишлоқ (овул), посёлкаларида эса тегишлича халқ депутатлари қишлоқ (овул) ёки посёлка Совети ижроия комитетининг раиси бу муддатни қисқартириши мумкин.

* * *

Ф. АЗИМЖОНОВ: Мени бир масала қизиқтиради: балоғат ёшига етмаган ўсмирлар неча соат ишлаши керак? Уларни ишдан ташқари пайтларда ишлашга ва тунги сменаларда меҳнат қилишга жалб этиш мумкинми?

Жавоб: Маълумки, 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган йигит ва қизларнинг ҳафтада 36 соат меҳнат қилиши белгилаб қўйилган. 15 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар эса ҳафтада 24 соат ишлаши керак. Ўсмирларни тунги смена, дам олиш куни ва ишдан ташқари пайтларда ишлашга мажбур қилиш қонун билан тақиқланган.

* * *

Б. БАҲРОМОВ: Электр қувватидан фойдаланганлик учун ҳақ тўланадиган дафтарчамиз тугаб қолди. Ана шундай янги дафтарча олиш учун қаерга мурожаат қилиш мумкин?

Жавоб: Бунинг учун Сиз «Узэнергосбит»нинг шаҳримизнинг 1 Май кўчасида жойлашган абонентлар хизматига мурожаат қилишингиз мумкин. Бу ерда электр қувватидан фойдаланганлик учун ҳақ тўланадиган янги дафтарча беришади. Шуни ҳам айтиш керакки, янги дафтарчани олиш учун абонент хизматига боришингиз унчалик шарт ҳам эмас. Бунинг учун Сиз ўзингизнинг адресингиз, фамилиянгизни абонент хизматига маълум қилсангиз, бу ердагилар почта орқали янги дафтарчани Сизга юборишади.

* * *

Х. ҚУДРАТОВА: Менга тикув машиналарини ремонт қиладиган устахона адресини беришингизни илтимос қиламан.

Жавоб: Бинобарин тикув машинангиз бузилиб қолган экан, шаҳримизнинг Весна кўчасидаги 223-уйда жойлашган «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси усталари Сизга ёрдам беришади. Бу хусусдаги қўшимча маълумотларни 91-08-84 рақамли телефонга қўнғироқ қилиб билиб олишингиз мумкин.

Шанба оқшоми

БИЛИБ ҚУЙИГАН ЯХШИ

КУМУШ СУВ БОРМИ?

Кумуш сув борлигини хаёлингизга ҳам келтирмагандирсиз. Қарангки, шунақаси ҳам бўлар экан...

Агар ичимлик сувни кумушдан ясалган идишга қуйиб қўйилса унинг яхши сақланишини одамлар қадимдан билишарди. Бундан 2500 йил муқаддам эрон шоҳи Кир ўзининг ҳарбий юришларида ичиш учун ишлатиладиган сувни фақат кумушдан ясалган идишларда олиб юрар экан. Қадимги Ҳиндистонда эса, сувни микроблардан ҳоли қилиш учун, унинг ичига қизиб турган кумуш ботирилар экан.

Биринчи бор кумуш сув устида илмий кузатишларни XIX аср охирларида швейцариялик ботаник К. В. Негели олиб борди. Шундан бери дунёнинг кўпгина мамлакатларида олимлар кумуш сувни ҳосил қилиш ва ундан унумли фойдаланиш устида кўп ишлар олиб боришди. Бизнинг мамлакатимизда кумуш сувни уй шароитида ҳосил этувчи асбоб ишлаб чиқарилган. Японияда ва АҚШда кумуш сув сузиш учун мўлжалланган махсус ҳавзаларда, сувни тозалашда ишлатиб келиняпти. Хитойда эса, кумуш сув минерал ва мева шарбатлари тайёрлашда фойдаланилади.

Кумуш сувнинг озиқ-овқатларни консервалаш, сариёғ, маргарин, сут ва вино тайёрлашда ишлатилиши уларни яхшироқ сақлаш имконини беради.

Бундан ташқари, кумуш сув кўпгина яллиғланиш жараёнларини даволашда, ошқозон-ичак, холецест, кўз яллиғланишида ва куйган жойларни тузатишда яхши натижалар бериб келяпти.

А. АКБАРОВ, география фанлари кандидати.

ЙЎРГАКДАН — СУВ ҲАВЗАСИГА

60-йилларнинг бошларида Игорь Борисович Чарковский (юқоридаги суратда) Совет Иттифоқида биринчи бўлиб эмизикли болаларни сузишга ўргатиш бўйича тажрибалар ўтказа бошлаган эди. Ҳозир фақат Москванинг ўзида чақалоқларни сузишга ўргатувчи ва чиниқтирувчи 71 мактаб ишлаб турибди. Бошқа шаҳарларда яна 25 сузиш маркази бор. Пойтахтимизда 30 мингга яқин чақалоқ сузишни ўрганяпти, чиниқяпти. Чақалоқлар икки ҳафталигидан сузишга ўргатила бошланади. Боланинг ёши 3,5 ойдан ошмаслиги зарур. Сабаби, ана шу ёшдан сўнг чақалоқларда сузиш хусусиятлари сўна бошлайди, уларни қайта тиклаш мушкул иш.

Даставвал чақалоқлар ваннада сувга кўника бошлайдилар, ҳаракат қилишни ўрганадилар. Сўнгра машғулотлар сув ҳавзасига кўчирилади. Машғулот вақтида стереомузика янграйди. Мутахассисларнинг фикрига қараганда, бу болалар асабининг ривожланишига, уларда қон алмашиниш системасининг мустаҳкамланишига ёрдам беради.

Ҳозир сузишга «ўта эрта» ўргатишнинг методикаси ишлаб чиқилган. Дастлабки натижалар чақалоқларнинг организми мустаҳкамланишини кўрсатди. Улар сузмайдиган ўз тенгдошларига қараганда тўрт баравар кам касал бўладилар, эрта юриб кетадилар, иштаҳалари ҳам яхшироқ.

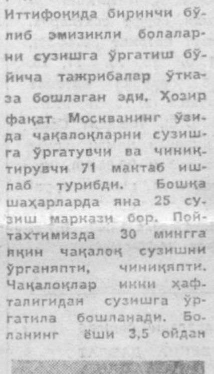

СУРАТДА: (пастда) сўргич билан ҳам сузса бўлар экан.

ТАСС фотохроникаси.

БУГУН ҚУЁШ ТУТИЛДИ

Коинот сирлари

Маълумки, Қуёш тутилиши ҳар доим Ойнинг астрономик янги ой фазаси пайтида (яъни Ойнинг Қуёшдан энг кичик бурчак оралиқдан ўтаётган пайтида) рўй беради. Шунингдек, қуёшнинг тутилиши уни Ой билан тўсилиши туфайли содир бўлиши ҳам кўпчиликка аён. Ернинг табиий йўлдоши — Ой планетамиз атрофида қарийб бир ойда бир марта айланиб чиқади. Ойнинг орбита текислиги Ернинг Қуёш атрофида айланиш текислигига жуда кичик бурчак остида оғганлиги туфайли, Ой янги ой фазаси пайтида Қуёшдан жуда кичик бурчак оралиқдан ўтади. Баъзан бундай бурчак шу қадар кичик бўладики, унинг миқдори Ой ва Қуёшнинг кўринма радиусларининг йиғиндиси — ярим градусдан ҳам кичик бўлади. Худди ана шу вазиятда Ой Қуёшга нисбатан Ерга яқин турганидан унинг бир қисмини тўсиб ўтади ва Қуёшнинг қисман тутилишига сабаб бўлади.

Ерга томон йўналган Қуёш нурларини тўсган Ойдан қуюқлигига кўра икки хил кўринишдаги соя Ер сиртига тушади. Улар соя ва ярим соя деб юритилади. Ер сиртига тушган соя доирасининг диаметри ўртача 250 километрча бўлиб, унинг ичидан туриб қараганда Қуёшнинг тўла тутилиши кўринади. Сояни ўровчи, диаметри минглаб километрни эгаллаган ярим соя майдони ичидан қараганда эса, Қуёшнинг қисман тутилиши кузатилади. Ана шу хилдаги Қуёшнинг қисман тутилиши Ўрта Осиё республикалари, жумладан Ўзбекистонда бугун бўлиб ўтди. Бу тутилиш аслида тўла тутилиш бўлиб, Ўрта Осиё республикалари Ойнинг ярим соя қисмида қолганидан, бизда қисман тутилиш шаклида намоён бўлди. Тутилишнинг тўла фазаси эса, Тошкент вақти билан соат 13 дан 12 минут ўтганда Атлантика океанининг шарқий акваторийсидан, аниқроғи, 14 градусу 46 минутли ғарбий узунлама ва минус 1 градусу 23 минутли географик кенгламали жойдан бошланди. Бу жой Африканинг ғарбий қирғоғидан 2900 километрча ғарбда ётади. Сўнгра тўла тутилиш «камари» Атлантика океани бўйлаб шарқ томонга силжиб, Африка қитъаси ва Зоирни кесиб ўтди. Соя Зоир ва Танзания чегарасида шимолий-шарқ томонга бурилиб, Танзания, Кения, Ҳинд океани, Ҳиндистоннинг жанубий районларини ва Бирманинг марказий районларини ҳамда Хитойнинг жанубий районларини кесиб ўтиб, соат 16 дан 34 минут ўтганда Хунцзян шаҳри яқинида тугади.

Совет Иттифоқининг территорияси орқали тўла тутилиш «камари», яъни соя бутунлай ўтмай, ярим соя Арманистон ва Озарбайжоннинг жанубий районларидан, Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари д а н ҳамда Қуёш ботишига яқин Красноярск ўлкаси, Томск ва Иркутск областларидан ўтиб, планетамизнинг бу районларида қисман тутилишни вужудга келтирди.

Тошкентда Қуёш тутилиши соат 15 дан 17 минут ўтганда бошланиб, соат 16 дан 50 минут ўтганга қадар давом этди. Тутилишнинг энг катта фазаси соат 16 дан 5 минут ўтганда кузатилиб, бунда Ой билан Қуёшнинг бешдан бир қисмидан кўпроғи тўсилди.

М. МАМАДАЗИМОВ, физика-математика фанлари кандидати, астроном.

ҚИММАТБАҲО ТОПИЛМА

Ҳиндистоннинг Уттар-Прадеш штатидаги Матхур шаҳрида темир йўл участкаларидан бирини ремонт қилиш вақтида будда ҳайкали топилди. Мутахассисларнинг фикрича, у Шимолий Ҳиндистонда кушонлар хукмронлиги даврида эрамизнинг биринчи асрида ишланган. Топилма Матхур археология музейига ҳадя қилинди. (ТАСС).

Санъатнинг сеҳрли олами

МУЗИКА ЛЕКТОРИЙСИ

М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси махсус кўчма лекторий ташкил этди. Бундан мақсад шаҳар корхоналари ва ташкилотларида лекция ва концертлар уюштириш, музика маданиятини кенг тарғиб қилишдан иборат. Тингловчилар учун «Музикада В. И. Ленин образи», «Совет композиторларининг асарлари», «Севимли опералар», «Рус романси» каби мавзуларда лекциялар уюштирилади.

Яқинда шаҳарсозлик бўйича Ўзбекистон илмий-тадқиқот лойиҳалаш институтида тушлик пайтида навбатдаги лекция-концерт ўтказилди. Йиғилганлар филармониянинг бир группа артистлари чиқишларини қизғин кутиб олишди.

Музика лекторийси тингловчиларга катта завқ беради, уларнинг музикага бўлган қизиқишларини оширади.

Р. БИКЧЕНТОЕВ.

СИНФДОШЛАР

ҲАЖВИЯ

— Салом!

— Кечирасизу, лекин сизни танимайман.

— Қўйсанг-чи дўстим! Мен сендан ахир эски дўстлигимиз ҳаққи деб, импортний гарнитур сўраётганим йўқ-ку! Эслаб кўр бундоқ!

— Э, сал-пал эслагандай бўлаяпману, лекин...

— Наҳотки эсингдан чиққан бўлса? Ахир биз бир мактабда, бир синфда, бир партада ўқиганмиз! Азбаройи худо!

— Шошма, эсладим шекилли. Сен... сен... Сени «тўрткўз» дейишарди. Тўғрими?

— Э, йўқ, нималар деяпсан ўзи? Бу нима ўзи эсми, эски сомон тиқилган халтами? «Тўрткўз» сендан доим қарз сўрарди. У бошқа. Мени «сўрғич» дейишарди. Ахир ҳар бир нарсани тагига етмагунча қўймасдимда!

— Йўқ, ўлай агар, эслолмаяпман. Отинг шундай тилимни учида турибди-ю, лекин...

— Нега, эслолмайсан. Мен сенга «ўғлимни ўқишга киргизиб қўй» деяётган бўлмасам, курортга путёвка топиб бер деяётган бўлмасам, нега эслолмайсан! Нима жин-ни-пинни бўлиб қолдингми ўкимишли бўламан деб? Ёки эсингнинг калити хотинингдами?

— Э, тўхта, тўхта, эсладим! Бу сен-ку! Ҳалиги диктант пайти менга ҳеч кўчиртирмасдинг! Тўғрими? Салом, дўстим!

— Ҳайрият эсингга тушдим! Қариб қолибсан!

— Ҳа, эсладим, лекин нега сен мени эслаганингни ҳеч тушунолмаяпман. Бирон ишинг бўлмаса нега эслаб қолдинг.

Ҳ. АБДУЛМАЖИДОВ таржимаси.

Дам олиш соатида

КРОССВОРД

Бўйига: 1. Электрод. 2. Автомобиллар пойгаси. 3. Узоқ Шарқдаги шаҳар. 4. Электр токини тўплайдиган асбоб. 5. «Зангори кема» ҳайдовчиси. 6. Рус совет ёзувчиси. 7. Газлама. 9. Винокорлик материали. 11. Ўзбек совет адибаси, ҳикоянавис. 12. Мева.

Энига: 8. Оптикавий генератор. 10. Шимолда яшовчи халқ. 13. Арман рассоми, «Тўққизинчи вал» картинасининг муаллифи. 14. Дарахт. 15. Дунё томони.

Тузувчи: **Обиджон АЗИМОВ.**

2 ФЕВРАЛДАГИ «МУТАХАССИС» КРОССВОРДИНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

1. Топограф. 2. Раққоса. 3. Астроном. 4. Ботаник. 5. Бинокор. 6. Соҳибкор. 7. Соатсоз. 8. Чорвадор.

* * *

«Шанба оқшоми» саҳифасидаги кроссвордларга А. Исмоилов, М. Мамажонов, А. Усанбоев, Б. Шоикромов, Ҳ. Авазов, Ф. Самариддинов, А. Тожиев, Н. Қозоқов, А. Орипов, А. Мирбобоев, М. Расулева, И. Жамолов ва бошқа оқшомхонлар тўғри жавоб юборишган.

НАБОТОТ — ҲАЁТ МАНБАИ

Баргизубнинг хосияти

Баргизуб (зубтурум) турлари Ўрта Осиёда кенг тарқалган бўлиб, Ўзбекистоннинг деярли ҳамма областларида учрайди. Баргизуб турлари кўп йиллик, калта ва йўғон илдизпояли ўт-ўсимликдир. Унинг баргида 7,7—11,1 процентгача ёпишқоқ моддалар, гликозид, сапонинлар, лимон кислотаси, витаминлар, каротин, ошловчи моддалар, қанд ва бошқа моддалар бор.

Баргизуб қадимдан қўлланилиб келинаётган шифобахш ўсимлик бўлиб, унинг баргини Абу Али ибн Сино яраларни ва шишларни даволашда, жигар ва буйрак ҳамда кўз (шамоллаш) касалликларида, яна қон оқишни тўхтатишда кенг қўллаган. Уруғининг ширасини эса йўғон ичакнинг яраланишида клизма қилиш учун ёки ичишга буюрган.

Баргизубнинг ер устки қисмидан тайёрланган дамлама қон тўхтатувчи ва пешоб ҳайдовчи дори сифатида халқ табобатида ишлатилади. Бу дамлама яна ўпка касаллигида ва узоқ чўзилган буйрак шишида бошқа доривор ўсимликлар билан бирга қўлланилади.

Ҳозирги вақтда илмий медицинада баргизуб турларининг доривор препаратлари (дамлама, плантаглюцид, янги узиб олинган баргнинг консервация қилинган шираси) меъда-ичак касалликлари (гастрит, энтерит, энтероколит) йўғон ичак яллиғланишини, ярасини ҳамда ошқозон ярасини даволашда фойдаланилмоқда.

Т. МАҲМУДОВ, биолог.

МЎЪЖИЗАСИЗ МЎЪЖИЗАЛАР

ШАКЛДОР ЁҒОЧЛАР

Она табиат ҳамма нарсани ярата-ди. Унинг мўъжизаларини кўрганда инсон ақл-заковати ҳайратда қолади. Олимларнинг берган маълумотларига қараганда, кўм-кўк бўлиб турган арчанинг ранги бир хил эмас, ундаги ранглар жилоси шундай ранг-барангки, буларни бизнинг кўзимиз илғай олмас экан. Ҳатто ерга ёққан оппоқ қорда ҳам бир неча оч қизғиш, кумушранг, кўкиш ранглар ҳам бор. Лекин буларни кўз яхши илғамайди. Дов-дарахтларнинг новдаларида шунақанги излар борки, худди ўргимчак уясига қиёс қилса бўлади. Уларнинг шакл-шамойиллари ҳам турлича кўринишда. Буларни айрим-айрим ҳолда томоша қилсангиз ўзгача бир завқ оласиз.

Биринчи суратдаги новдага разм ташланг. У ўлжасига бош кўтарган илонга ўхшайди. Мана буниси эса эртаклардаги аждарнинг ўзгинаси. Учинчи суратда маймунсимон тузилган шох. У айрига бошини қўйиб, гимнастика қилаётгандек. Табиатда шундай шаклдор шох-новдаларни кузатиш, уларни коллекция қилиш кишига завқ-шавқ бағишлайди.

Ҳ. Шодиев фотолари.

Уй-рўзғор ташвишида

Пластмассадан жўва

Уй-рўзғор пазандалигида жўва хамир овқатлар тайёрлашда жуда қўл келади. Бундай асбоблар ёғочдан тайёрланарди. Ҳозирги пайтда хўжалик моллари магазинларида пластмассадан ясалган жўваларни харид қилиб олишингиз мумкин. Бундай жўва қатлама, сомса, вараҳи зувалачаларини ёйишга жуда қулай ишланган. У ниҳоятда енгил ва ювилиши ҳам осон.

физкультура
СПОРТ

Спортчиларимиз сафарда

Москва ва Минск шаҳарларида сув полоси бўйича мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган командалар биринчи давранинг дастлабки босқич беллашувларини ниҳоясига етказишди. Бир неча етакчи ўйинчиларнинг жароҳатланганлиги туфайли «Меҳнат» командаси дуруст натижа кўрсатолмади. Ҳамшаҳарларимиз майдон эгалари — Минск физкультура институтининг спорт клуби ватерполчиларига 5:6 ҳисобида ютқазиб, Волгограднинг «Спартак» командаси спортчиларини 8:5 ҳисобида енгишди. Якка пешқадам бўлиб турган Москванинг «Динамо» командаси ватерполчилари билан бўлган учрашувда ҳамшаҳарларимиз динамочиларнинг шиддатли ҳужумларига бардош беролмадилар. Натижада, 3:11 ҳисобида мағлубиятга учрашди. Тбилисининг «Динамо» командасига ҳам учрашувни 3:11 ҳисобида бой беришди.

* * *

Смоленск шаҳрида волейбол бўйича мамлакат биринчилигининг биринчи лигасида қатнашаётган энг кучли саккиз эркаклар командаси иккинчи давра финал беллашувларини ўтказишди. Тошкентнинг «Динамо» командаси волейболчилари учун бу ердаги беллашувлар омадли бўлди. Маълумки, Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплекси залида бўлган биринчи давра учрашуларида улар икки марта мағлубият аламини тортиб кўришга мажбур бўлишганди. Бу сафар тошкентликлар, ҳатто якка пешқадам — Минскнинг «Мотор» командаси спортчиларини ҳам 3:0 ҳисобида енгиб, ўз активларига 6 очко ёзишга муваффақ бўлишди. Ҳозир ҳамшаҳарларимиз тўплаган очколар 22 тага етди. Улар турнир жадвалининг иккинчи поғонасида боришяпти. Биринчи ўринда бораётган «Мотор» командаси активида эса 26 очко бор.

* * *

Баскетбол бўйича мамлакат биринчилигининг биринчи лигасида қатнашаётган энг кучли саккиз команда олий лигага йўлланма олиш учун бошланган финал ўйинларининг биринчи даврасини якунлашди. Бухорода бўлган бу беллашувларда Тошкентнинг «Университет» командаси ўзига хос рекорд ўрнатдилар. Улар етти марта майдонга чиқиб, барча учрашувларни ғалаба билан якунлашга муваффақ бўлдилар. Олий лигага чиқиш учун асосий даъвогарлардан бўлган Куйбишевнинг «Строитель». Николаев шаҳрининг «НКИ» командалари икки мартадан мағлубиятга учрашди. Шундай қилиб, ҳамшаҳарларимиз финал беллашувларининг биринчи даврасида етти имкониятдан етти очко тўплаб, пешқадамлик мавқеларини мустаҳкамлаб олишди.

Иккинчи давра беллашувлари Челябинск шаҳрида бўлади. Мухлислар «Университет» бу ердаги баҳсларда ҳам яхши ўйин кўрсатиб, келгуси мавсумда олий лигада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритади деган умиддалар.

* * *

СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадаси чемпиони Комил Фаткулин Москвада классик кураш бўйича ўтказилган мамлакат биринчилигида тўртинчи ўрин билан кифояланишга мажбур бўлди. Яна бир ҳамшаҳаримиз, «Буревестник» кўнгилли спорт жамиятининг вакили Александр Баранов ҳал қилувчи беллашувларда Олимпиада чемпиони Анатолий Биков билан гиламга чиқди. Олишув Олимпиада чемпионининг фойдасига ҳал бўлди. Александр Барановга эса биринчиликнинг кумуш медали топширилди.

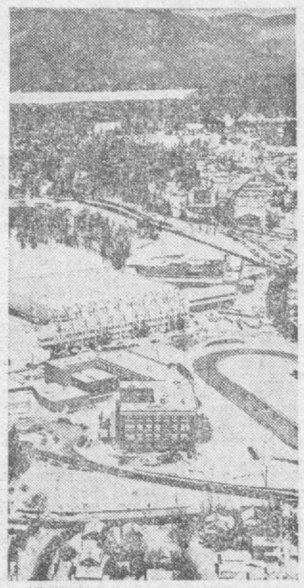

Америкадаги Лейк Плэсид шаҳрида XIII қишки Олимпиада ўйинлари бошланди. Бу ердаги муз спорти саройи ва конькида учувчилар учун тайёрланган залларда қизғин беллашувлар кетмоқда. Баҳслардан кейин ғолиблар аниқланяпти.

Суратда: Лейк—Плэсид шаҳрининг умумий кўриниши.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

БИРИНЧИ ДАВРА

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг енгил атлетика кўпкураши бўйича кубок учун ўйинларнинг биринчи даврасн бўлиб ўтди. Тошкентдаги «Ёшлик» манежининг аренасига республика кўнгилли спорт жамиятлари ва идораларидан 112 спортчи чиқди.

Икки кунлик беллашув якунларига кўра, «Буревестник» енгил атлетикачилари ғалабага эришдилар. Улар «Спартак» ва «Меҳнат» командаларидан ўзиб кетдилар. Тошкентлик Владимир Подмарев ва Диля Турсуновалар шахсий ҳисобда олдинда бормоқдалар.

(ЎзТАГ).

„БАЁТ" ГАСТРОЛГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРМОҚДА

Тошкентдаги 3-маданият уйининг «Баёт» халқ вокал-хореография ансамбли «Тошкент— тинчлик ва дўстлик шаҳри» деган янги концерт программасини тайёрлади. Кўпгина республика ва Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреати бўлган бу ҳаваскор ижодий коллектив совет ва чет эл томошабинларини ўзининг ана шу концерт программаси билан таништиради. Бу йил ансамбль ўз гастроллари вақтида Олимпиада-80 қатнашчилари ва Ўзбекистоннинг дала меҳнаткашлари ҳузурида бўлади, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига Москвада ўтказиладиган «СССР халқлари дўстлиги» театрлаштирилган байрамда ҳамда Польшанинг Зелина Гура шаҳрида ўтказиладиган фольклор санъати халқаро фестивалида иштирок этади.

Ансамблнинг янги программасига кўпгина халқ қўшиқлари ва рақслари киритилган. Концерт программасидаги бу номерлар Ўзбекистон замонавий композиторлари асарлари билан узвий боғланиб кетган.

Ҳозирги вақтда ҳаваскор коллективнинг қирқ нафар аъзоси бор. Болалар боғчасининг тарбиячиси Зумрад Ҳолиқова, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасининг тикувчи-моториста Зуҳра Аширхўжаева рақс номерларини маҳорат билан ижро этсалар, қурилиш техникумининг талабаси Отаёр Қурбоновнинг доира чалиши ҳаммани койил қолдиради. Ансамблнинг қатнашчиси Раҳматилла Носиров эса концерт номерларини саҳналаштиришда кўмаклашмоқда. Ҳозир у Тошкент Давлат маданият институтида таҳсил кўрмоқда.

Ансамбль бир қанча масъулиятли концертларга ҳозирлик кўрмоқда.

(ЎзТАГ).

ҲОДИСА

ЎЗИ САБАБЧИ БЎЛДИ

Шу йил 21 январь кеч соат саккизларда Маҳамат Мухторович Музаффаров 57—87 ТНГ номерли мотороллерини Сегизбоев — Қатортол кўчасида ҳайдаб кетаётиб, рулни бошқара олмади ва ағдарилиб тушди. Йўл-транспорт ҳодисасининг сабаби маълум бўлди: М. Музаффаров грипп билан оғриган, қувватсизланиб боши айланган. Мотороллерни бошқаришга уни нима мажбур қилганлигини билмаймиз-у, «Йўл ҳаракати қоидалари» мажмуасининг 14-моддасида шундай дейилган: «Бетобликда ёки ҳаракат хавфсизлигига таъсир этадиган даражада чарчаб туриб, транспорт бошқариш тақиқланади».

Ушбу ҳолатда ҳайдовчи ўз-ўзини жазолади. Бунинг устига М. Музаффаров енгил жароҳатланди ҳам.

О. КОЛЬЦОВ.

• *Табиат билан юзма-юз*

Илон билан дўстлашиб бўладими?

У икки мингга яқин илон тутган. Ўрта Осиёда, Кавказда, Приморьеда, Россияда... тутиб олган илонларини ҳайвонот боғига ёки уларнинг заҳарини олиш учун медицина ходимлари ихтиёрига берар эди. Василько Васильевич Озаровский ҳозир пенсияда. Унинг уйида ҳам махсус илон боқиладиган хона бор.

— Мен илонларнинг бежиримлиги ва гўзаллигини, маҳомини ва нафосатини яхши кўраман. Айниқса, уларнинг мулойимлигини айтмайсизми?— дейди табассум билан Озаровский. — Ҳа таажжубланяпсиз, шекилли. Айнан мулойимлигини яхши кўраман-да! Бепоён мамлакатимиздаги 60 хилдан ортиқ илонларнинг ичида одамга кўкисдан ташланувчи фақат биргина илонни биламан, холос. Узунлиги икки метр келадиган, аммо заҳарсиз бўлган бу полозлар ҳақиқий безорининг ўзгинасн! Бошқа илонлари хоҳ заҳарли бўлсин, хоҳ заҳарсиз—одамдан ҳуркади, фақат ҳимоя маъносидагина унга ташланади.

Илон тутувчининг махсус хонасида Кубанинг Синок ва Лолита исмли жуфт илонлари бор экан. Илон тутувчи қўлига тушганда улар дастлаб ёмон аҳволда эди. Эркак илон икки килограммча келар, тишлари тушиб кетган эди. Уни витаминлар асраб қолди. Урғочи илон эса каламуш еб, тирик қолди.

Электрнинг чароғон нурида тўртта гюрза яққол кўриниб турар эди. Озаровский аста ойнани очиб, энг кичигини олди. Унинг боши ромб шаклида эди. Бўйни ниҳоятда ингичка, тили қисқа эди. Бу гюрза, маълум бўлишича, Озаровскийнинг хонасида туғилган экан. Бу илон тутувчи «доялик» қилган иккинчи гюрза эди.

Илон тутувчининг хонасида қанақа илонлар йўқ дейсиз: чипор илондан тортиб, Америка циклаграсигача, бўғма илондан тортиб, сариқ илонгача—ҳаммаси бор эди. Озаровскийнинг беш ёшли кобраси ҳам бор экан. Уни Афғонистон чегарасида тутиб олибди. Заҳарли кобра Озаровскийга қимматга тушишига озгина қолган.

Воқеа бундай бўлган эди. Василько Васильевич уни тутиб келтирилган куннинг эртасига ўз одатига кўра, қўлига олиб томоша қила бошлади. Дастлаб кобра сеҳрли илон тутувчининг юзига суркала бошлади, кейин унинг билагига оҳиста ўрмалаб тушди-да, бирдан очиқ билагидан чақди... Шу заҳотиёқ моҳир илон тутувчи хотинига қичқириб, дарҳол «Тез ёрдам»га қўнғироқ қилишни буюрди. Реаниматорлар унинг ҳаёти билан етти кун олишишди. Шундан сўнг у яна беш ой қўлини боғлаб юрди...

— Бу ҳодиса сизга қандай таъсир этди? Илонларни ёмон кўриб қолмадингизми?— деган саволга у:

— Йўқ, — деди.—Бир неча кундан кейин худди ўша кобранинг ўзини халтачага солиб ҳузуримга олиб келишди. Бу халтачани ҳам кобра кўйлак енги деб ўйлаганми, ҳадеб газламани тишларди.

— Илонларни қандай қилиб қўлга ўргатасиз?

— Шуни унутмангки, ҳар қандай илон одам билан олишишдан қўрқади. Заҳарли илонлар эса, бу борада айниқса эҳтиёткор бўлишади. Сабаби — улар ўз заҳарларини ниҳоятда асрашади. Чунки заҳар уларга ўлжа топишда ниҳоятда кўп келади. Менинг илонларни қўлга ўргатиш усулим бошқа ҳайвонларни ўргатиш усулидан унчалик фарқ қилмайди. Илон қанча ёш бўлса, уни қўлга ўргатиш шунчалик осон. Энди сизга битта сирни очаман: ҳар қандай илон қўлга тушган дастлабки дақиқасини умр бўйи унутмайди. Шунинг учун ҳам уни тутаётган пайтда азоб берсангиз, уни қўлга ўргатиш жуда қийин бўлади. Заҳарсиз илонларни қўлга ўргатиш анча осон. Бунинг учун уларни оҳиста қўлга олиш керак-да, чақишларига сира эътибор бермасдан, унда: «Одам қўрқоқлик қиляпти» деган «фикр» уйғотмаслик лозим. Шундай дадил муомала қилсангиз илон ўзи мулойим тортиб, сизга эркалана бошлайди. Кўпчилик заҳарсиз илонлар бир неча кун ўтмаёқ қўлингизда «рақс» туша бошлайди.

— Заҳарлилари-чи?

— Бунда эҳтиёт бўлиш керак. Дастлаб таваккал иш тутиб бўлмайди. Аммо кейинчалик заҳарли илонлар шунчалик қўлга ўрганиб кетадики, улар инсонга ўзини яқин тутишда заҳарсиз илонларни оро йўлда қолдириб кетади. Фақат бунинг учун илон сизга ишониши керак. Масалан, гюрза бу борада анча ишончли. Чунки унинг хотираси бошқа илонларга қараганда яхшироқ. «Характери» эса осойишта. Кобра эса бутунлай бунинг тескариси. У анча хушёр ҳамда асабий илон. Кобрани ҳар куни қўлга олиб, томоша қилиш мумкин. Чунки у бошқа илонларга қараганда чақишни унчалик хуш кўрмайди. Унинг чақмоқчи бўлиб қилган ҳаракатлари шунчаки ниқоб, холос. Аммо кобра фақат қўрқиб кетган ёки ғазаби тошган пайтдагина росмана чақади. Ҳинд илонлари характери ҳам ана шундай. Энг ёвуз ва чаққон илон Куба бўғма илонидир. Уни келтиришган куниёқ қафасда ҳадаб ташланар, худди игна сингари ўткир тишларини иржайтирарди. Мен уни ниҳоятда эҳтиёткорлик билан қўлимга олдим.

Уч-тўрт марта чақишга уринди. Ҳамма бўғма илонлар ҳам заҳарли бўлавермайди. Аммо, мен қўлга олган заҳарли бўғма илон мен билан «жанг» қилишдан кўра, муросаю-мадора маъқул эканини англади. Беш ойдан кейин у менга дўст бўлиб қолди. Қарасам, худди қўлингни узат, деб менга эркаланаётгандек туюлади. Ҳақиқатан ҳам у қўлимда ором оладиган бўлиб қолди.

Ҳа, илон билан дўстлашиш мумкин!

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/II да **Борис Годунов,** 17/II да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00). **Севги ҳақида афсона** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 16/II да **Соқов рицарь,** 17/II да **Тирик мурда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/II да **Тўйдан олдин томоша,** 17/II да **Паранжи сирлари.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/II да **Фақат ақл сотилмайди** (19.00). **Ташвишланманг, онажон** (12.00, 15.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **янги программа** — ЎРГАТИЛГАН ТИМСОҲЛАР. БЎҒМА ИЛОН БИЛАН ОЛИШУВ.

КИНО

17 ФЕВРАЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«МИЛЛИОН ИЖОДКОР» — **Чайка.**

«БОЛАЛАРНИ АСРАНГ!» — **Москва.**

«МУҚАДДИМА» — **Лисунов номли.**

«ОЛТИН ЗВЕНО» — **Ҳамза номли.**

«ҚАЛБЛАРИМИЗДА ЛЕНИН» — **Дружба.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 11, 14, 17, 19.45 жавоб берувчи автомат 44-39-51). **Искра** (17, 19.45, телефон 39-11-76).

«САВОЙЯ»НИНГ ЎҒИРЛАНИШИ — **Қозоғистон** (жавоб берувчи автомат 35-24-92). **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат 33-44-52). **Москва** (11.30, 13, 15, 17, 19, 20.40, жавоб берувчи автомат 33-05-01). **Дружба** (11,12, 19, 21.00, телефон 66-15-75), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-85-20), **Нукус** (тоқ соатларда, жавоб берувчи автомат 44-70-69). **Навоий номли** (11, 12.40, 14.40, 16.40, 18.40, телефон 44-30-41).

16 февралдан бошлаб

РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА

март ойида намойиш этиладиган спектаклларга олдиндан

БИЛЕТ СОТИШ БОШЛАНАДИ

Касса сешанбадан ташқари ҳар куни соат 10.00 дан 15.00 гача ишлайди.

Республика электро-медицина техникуми томонидан **Пўлатова Саодат Муродовна** номига берилган 967394 номерли йўқолган

ДИПЛОМ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ САНЪАТ МУЗЕЙИДА

(Пролетар кўчаси, 16-уй).

Н. К. РЕРИХ ВА С. Н. РЕРИХ АСАРЛАРИ (С. Н. Рерихнинг «Ҳиндистон» тўпламидан)НИНГ

КЎРГАЗМАСИ ОЧИЛДИ

Кўргазма ҳар куни соат 10.30 дан 18.00 гача, душанба куни эса 15.00 гача ишлайди. Дам олиш куни — сешанба.

Кўргазмага кириш билетининг баҳоси 50 тийин (имтиёзсиз).

КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА! ТОШКЕНТ ТЕХНИКА УЙИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ЮСТИЦИЯ БЎЛИМИ

«СОВЕТ ҚОНУНЧИЛИГИ АСОСЛАРИ»

ДОИМИЙ СЕМИНАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленинградская кўчаси, 48-уй. Телефон 33-21-57, 33-28-18.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
26 ФЕВРАЛЬ СОАТ 15.00 ДА
Ўзбекистон ССР халқ артисти, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати
Отажон ХУДОЙШУКУРОВ
ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:
ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Гулсара ЁҚУБОВА

Солистлар: опа-сингил Олмагул ва Урбугул СУИЕРБОЕВАЛАР, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Аҳмаджон ШАРИПОВ, Маъмуржон МАДВАЛИЕВ, Клара ХЎЖАЕВА, Валентина ПАШКОВА, Раъно ЖУМАНИЁЗОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери— Ўзбекистон ССР халқ артисти Гавҳар РАҲИМОВА.

БАЛЕТМЕЙСТЕРИ— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати Равшаной ШАРИПОВА.

Музика раҳбари— Нажот ТЎРАХЎЖАЕВ.

Программани — Ўғилжон ИБОДУЛЛАЕВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
24 февраль соат 10.00 да
ФИЗИКА ФАКУЛЬТЕТИДА ЁШ ФИЗИКЛАРНИНГ III УНИВЕРСИТЕТ ОЛИМПИАДАСИНИ ЎТКАЗАДИ

8— 10 СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ.

6 март соат 14.00 да
ФИЗИКА ФАКУЛЬТЕТИДА ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ ВА ҒОЛИБЛАР МУКОФОТЛАНАДИ.

Транспорт: 10, 28, 34, 38, 49, 76, 87, 88, 100-автобуслар, 8-троллейбус, 7, 16, 19-трамвайлар, 4, 9, 12-маршрут таксиларининг «Университет» ёки «Студентлар шаҳарчаси» бекатлари.

А. Р. БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ «БИЛИМ» ЖАМИЯТИ ТАШКИЛОТИ
ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Машғулотлар 18 майгача якшанба кунлари ўзбек ва рус тилларида қуйидаги фанлар бўйича олиб борилади: МЕТЕМАТИКА, ФИЗИКА, ХИМИЯ.

Машғулотлар соат 10.00 да бошланади.

Абонемент баҳоси — 10 сўм.

Абонементларни қуйидаги адресда сотиб олиш мумкин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 13-уй, 1-қават, 16-хона.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ФЕВРАЛЬ ОЙИДА

«ПЎЛАТ ҚАНОТЛАР ҚИССАСИ»

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ЧИҚАРАДИ

БУ ИККИ СЕРИЯЛИ ФИЛЬМ МАШҲУР ИНЖЕНЕР ВА ОЛИМ, ТАНИҚЛИ АВИАКОНСТРУКТОР А. Н. ТУПОЛЕВ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

Фильм 1911 йилдан 1970 йилгача бўлган катта тарихий даврни ўз ичига олади.

Бош ролларни таниқли артистлар **В. СТРЖЕЛЬЧИК, А. РОГОВЦЕВА, Ю. ЯКОВЛЕВ, О. ЕФРЕМОВЛАР** ижро этадилар.

Сценарий муаллифи — **А. ЗАХАРОВ, Д. ХРАБРОВИЦКИЙ.**

Оператор — **Н. АРДАШНИКОВ.**

«МОСФИЛЬМ КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ (Куба, ГДР, Франция кинематографчилари иштирокида).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

16 ФЕВРАЛЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». Кўрсатувни профессор С. П. Капица олиб боради. 18.55 В. Стефаника номли Ивано — Франковск педагогика институти «Гуцулочка» вокал-чолғу ансамбли ижро этади 19.10 «Бизнинг обзор». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Летунов олиб боради. 19.55 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар» А. Г. Венецианов. (Туғилган куннинг 200 йиллигига). 20.30 XIII қишки Олимпия ўйинларида. Фигурали учиш. Жуфт бўлиб учиш. Қисқа программа. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.15 XIII қишки Олимпия ўйинларида. 22.30 «Санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти». Концерт тугагач (23.50)— Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари.

I.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Довюрак чигиртка». Мультфильм. 18.30 «До-ре-ми-фа-соль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви. 19.00 «Ҳайкалтарош Дамир Рўзибоев (рус.). 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Лирик концерт. 21.30 Москва «Время» информацион программаси. 22.15 Телевидение экранида биринчи марта. «Тақдир инъоми». Кинокомедия. 23.25 Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

17.10 Кўрсатувлар программаси. 17.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Гулхан» (рус.). 17.45 Киноэкран янгиликлари. 19.00 «Инсон. Автомобиль. «Йўл» — 19.25 «Новости» информацион программаси. 19.40 Ёшлар учун ҳарбий спорт программаси. 20.40 «Ахбор» информацион программаси. 21.00 Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Ҳамроқулова куйлайди. 21.30 Душанба кўрсатувларининг охири.

17 ФЕВРАЛЬ — ЯКШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.50 XIII қишки Олимпия ўйинларида. 10.05 «Будильник». 10.35 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.35 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. Кўрсатувни врач Ю. В. Белячикова олиб боради. 12.20 «Тонгги почта». Музикали программа. 12.50 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Киножурнал. 13.00 «Қишлоқ янгиликлари». 14.00 «Музикали киоск». Кўрсатувни Э. Беляева олиб боради. 14.30 «Мангу даъват». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. Давлат телерадиосининг буюртмасига биноан, «Мосфильм», 1977 й. 15.35 XIII қишки Олимпия ўйинларида. Хоккей. Канада — Финляндия терма командалари. 17.30 «Киносаёҳатчилар клуби». Кўрсатувни Ю. А. Сенкевич олиб боради. 18.30 «Халқаро панорама». Интервидения. 19.15 «Чин қалбдан». Москва область милицияси ходимлари билан учрашув. Кўрсатувни РСФСР халқ артисти В. М. Леонтьева олиб боради. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.00 XIII қишки Олимпия ўйинларида. 22.15 Хоккей. СССР—Польша терма командалари. Кўрсатув тугагач (24.00) — Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари.

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.16 Баян ва халқ чолғу асбоблари ижрочи созандалари III Республика конкурси лауреатларининг якунловчи концерти. «Баҳор» концерти залида трансляция пайтида ёзиб олинган. 11.40 «Денгизлар, тоғлар ортида». Мультфильм. 12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар». 13.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. 1979 йилги меҳнат семестри якунларига доир (рус.). 13.45 Киноленинномa. «Кўк дафтар». Бадиий фильм. 15.10 «Тошкент саёҳатлар ва экскурсиялар бюроси таклиф этади». Реклама. 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Комариль». Мультфильм. 18.40 Болалар учун. «Юлдузча». 19.10 «Шеърият дафтаридан». А. Орипов. 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Наргис». Катталар учун мультфильм. 20.00 «Карнай овози». Фильм-концерт премьераси («Ўзбектелефильм»). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Ёшлик» куйлайди». Концерт. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.00 «Эртага — премьера». Кинокўрсатув (рус.). 23.15 Кўрсатувлар программаси.

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

16.00 Кўрсатувлар программаси. 16.05 Экран — болаларга. 16.50 «Ленинград булбуллари». Болалар учун фильм-концерт. 17.35 «Қизлар, конькилар ва айиқлар». Цирк томошаси. 18.35 «Қирғизтелефильм» кўрсатади. «Шаҳрим ҳақида қисса». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.05 Фильм-концерт. 19.25 «Инсон ва табиат» туркумидан телевизион фильмлар.

Қирғиз тилида:

20.20 «Рассом ва замон». 21.00 Дам олиш концерти. 21.30 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги— 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот— 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 33-90-50.

16 ФЕВРАЛЬ, 1980 й. Р—07084. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2057.